

T.C.
BATMAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**GAZİANTEP İLİNDEKİ SPOR OKULLARINA
KATILAN ÖĞRENCİLERİN AİLELERİNİN
SOSYO-EKONOMİK YAPILARI VE
BEKLENTİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ**

Serkan GEÇER

YÜKSEK LİSANS

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Murat BİLGİÇ

Ağustos-2023
BATMAN
Her Hakkı Saklıdır

TEZ KABUL VE ONAYI

Serkan GEÇER tarafından hazırlanan “**Gaziantep İlindeki Spor Okullarına Katılan Öğrencilerin Ailelerinin Sosyo-Ekonomik Yapıları Ve Beklenti Düzeylerinin Belirlenmesi**” adlı tez çalışması 25/08/2023 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Batman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı’nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmza

Başkan

Doç. Dr. Hüseyin ÖZTÜRK

.....

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Murat BİLGİÇ

.....

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Murat ŞAHBUDAK

.....

Yukarıdaki sonucu onaylarım.

Prof. Dr. Osman PAKMA

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Bu tezdeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edildiğini ve tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

DECLARATION PAGE

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results that are not original to this work.

Serkan GEÇER

25.08.2023

ÖZET**YÜKSEK LİSANS TEZİ****GAZİANTEP İLİNDEKİ SPOR OKULLARINA KATILAN ÖĞRENCİLERİN
AİLELERİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPILARI VE BEKLENTİ
DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ****Serkan GEÇER****Batman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı****Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Murat BİLGİÇ****2023, 64 Sayfa****Jüri****Dr. Öğr. Üyesi Murat BİLGİÇ
Doç. Dr. Hüseyin ÖZTÜRK
Dr. Öğr. Üyesi Murat ŞAHBUDAK**

Bu araştırmanın amacı, Gaziantep ilindeki spor okullarına katılan öğrencilerin ailelerinin sosyo-ekonomik yapılarının ve ebeveynlerin beklenti düzeylerinin belirlenmesidir. Araştırmada Sezgin Meral tarafından 2010 yılında uygulanan “Ailelerin Çocuklarını Futbol Okullarına Gönderme Sebeplerinin Belirlenmesi” ile belirtilen anket ifadelerinden yararlanılmıştır. Araştırmada Gaziantep ili yaz spor okullarına uygulanarak ebeveynlerin demografik yapıları, beklenti düzeyleri, spora karşı ilgi düzeyleri ve velilerin karşılaştıkları sorunlar betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli ile durum tespiti yapılmıştır. Bu araştırmanın evrenini Gaziantep ilinde yaz spor okullarına katılan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunda yaz spor okullarına çocuklarını getiren bireyler arasından tesadüfî yöntemle belirlen 565 kişi oluşturmuştur. Araştırmanın istatistiksel analizleri JASP (A Fresh Way to Do Statistics) 0.9.2.0 programı ile yapılmıştır. Araştırma sorularının güvenilirlik analizleri, normal dağılım ve homojen dağılım analizleri yapılarak her bir sorudan elde edilen ortalama puanlara göre çözümlemeler yapılmıştır. İstatistiksel yöntemde frekans (N), yüzde (%) ortalama ($\bar{X}$) ile T-test ve Tek Yönlü Varyans (ANOVA) ile Korelasyon analizi uygulanmıştır. Sonuçların değerlendirilmesi istatistiksel anlamlılık Cronbach’s Alfa $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir. Yapılan araştırmada yaz spor okuluna çocuklarını gönderme eğilim anketi güvenilirlik düzeyi Cronbach’s Alfa katsayısı = 0.863 olup anket maddelerinin birbiri ile tutarlı olduğu anlaşılmıştır. Sonuç olarak; ailelerin çocuklarını sağlıklı olması, ileride spor alanında lisans eğitimi alması ve okul stresinden kurtulması için gönderdikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aile, Beklenti, Ekonomi, Kültür, Spor

ABSTRACT**MASTER THESIS**

DETERMINATION OF FAMILIES, SOCIO-CULTURAL AND SOCIO-ECONOMIC STRUCTURES AND EXPECTATION LEVELS OF STUDENTS ATTENDING SPORTS SCHOOLS IN GAZIANTEP PROVINCE

Serkan GEÇER

**BATMAN UNIVERSITY GRADUATE EDUCATION INSTITUTE
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS**

Advisor: Asst. Prof. Dr. Murat BİLGİÇ

2023, 64 Pages

Jury

Advisor: Asst. Prof. Dr. Murat BİLGİÇ

Assoc. Prof. Dr. Hüseyin ÖZTÜRK

Asst. Prof. Dr. Murat ŞAHBUDAK

The aim of this research is to determine the families socio-economic structures and expectation levels of the parents of the students attending sports schools in Gaziantep. In the research, the questionnaire expressions specified in the "Identification of the Reasons of the Families to Send their Children to Football Schools" applied by Sezgin Meral in 2010 were used. In the research, the demographic structures of the parents, their expectation levels, the level of interest towards sports and the problems faced by the parents were determined by the screening model, which is one of the descriptive research methods, by applying it to the summer sports schools in Gaziantep. The universe of this research consists of students attending summer sports schools in Gaziantep. The sample group of the study consisted of 565 people who were determined by random method among the individuals who brought their children to summer sports schools. Statistical analyzes of the research were made with JASP (A Fresh Way to Do Statistics) 0.9.2.0 program. Reliability analyzes of the research questions, normal distribution and homogeneous distribution analyzes were made and analyzes were made according to the average scores obtained from each question. In the statistical method, frequency (N), percent (%) mean ($\bar{X}$) and T-test and One-Way Variance (ANOVA) correlation analysis were applied. The statistical significance of the evaluation of the results was determined as Cronbach's Alpha $p < 0.05$. In the research, the reliability level of the questionnaire for the tendency to send their children to the summer sports school was Cronbach's Alpha coefficient = 0.863, and it was understood that the questionnaire items were consistent with each other. In conclusion; It has been determined that families send their children to be healthy, to receive undergraduate education in the field of sports in the future, and to get rid of school stress.

Keywords: T family, expectation, economy, culture, sport

ÖNSÖZ

Günümüzde anne babalar çocuklarının her anlamda gelişmesini sağlamak için yollar araştırmaya başlamışlardır. Hepimizin bildiği gibi spor kişinin her anlamda gelişmesine yardımcı olmaktadır. Ebeveynler çocuklarını, gelişimine katkı sağlaması amacı ile yaz okullarına göndermeye başlamışlardır. Bu çalışmada yaz okuluna gelen çocukların ailelerinin ekonomik ve kültürel seviyelerini, aynı zamanda da neden çocuklarını spora yönlendirdiklerini belirlemek amaçlanmıştır.

Yüksek lisans eğitimim sürecinde fikirlerini, anlayışını ve desteğini esirgemeyen danışmanım Dr.Öğr.Üyesi Murat BİLGİÇ'e, eğitim hayatım boyunca bilgi ve donanımlarını benden eksik etmeyen tüm hocalarıma, çalışmamda bana yardımcı olan ve desteğini esirgemeyen kardeşim Aydın GEÇER'e, hayatımda her zaman önemli yerleri olan canım kızım Nehir ve canım oğlum Kağan'a teşekkür ederim.

Serkan GEÇER

BATMAN-2023

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT	II
ÖNSÖZ.....	III
İÇİNDEKİLER.....	IV
TABLolar LİSTESİ	VI
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Problem Cümlesi.....	2
1.3. Araştırmanın Amacı	2
1.4. Araştırmanın Önemi.....	2
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	3
1.6. Araştırmanın Sayıtları.....	3
1.7. Tanımlar	3
2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	4
2.1. Aile Kurumu	4
2.1.1. Sosyolojik yönden aileye bakış.....	4
2.1.2. Ailelerin yapısal analizi	5
2.1.3. Ailenin fonksiyonları	6
2.1.4. Aile Tipleri.....	7
2.1.5. Sosyal değişme ve aile	8
2.2. Spor	9
2.2.1. Çocuk açısından spor	9
2.2.2. Çocuk sporunun özellikleri	10
2.2.3. Aile açısından spor.....	11
2.3. Türkiye'de Spor Okulları.....	12
2.4. Spora Yönlendirme	12

2.4.1.Yönlendirmenin önemi	12
2.5. Çocuğu Spora Yönlendirmede Ailenin Rolü.....	13
2.6. Spordan Beklentiler.....	13
2.6.1. Fiziksel beklentiler	14
2.6.2. Sosyalleşme beklentisi	14
2.6.3. Psikolojik beklentiler	15
2.6.4. Zihinsel beklentiler	16
2.6.5. Sağlık beklentisi	16
2.6.6. Serbest zaman değerlendirme beklentileri	17
2.7. Ekonomik Faktörler	17
2.8. Çevresel Faktörler	18
3. YÖNTEM.....	19
3.1. Araştırmanın Modeli	19
3.2. Evren ve Örneklem	19
3.3. Veri Toplama Araçları	19
3.4. Veri Toplama	20
3.5. Veri Analizi.....	20
4. BULGULAR	21
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	40
KAYNAKLAR.....	45
EKLER.....	52
EK-1 Etik Kurul İzni.....	52
EK-2 Paylaşılan Ölçek İzni.....	53
EK3. Araştırma Uygulama İzni	54
ÖZGEÇMİŞ.....	55

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 4.1. Demografik dağılım.....	21
Tablo 4.2. Anket sorularına karşılık en fazla cevap verilen ifadelerin dağılımı analizi.....	22
Tablo 4.3. Cinsiyet demografik değişkenine göre anket sorularının T-Test sonuçları.	23
Tablo 4.4. Daha önce spor yapma durumu demografik değişkenine göre anket sorularının T-Test sonuçları.....	24
Tablo 4.5. Yaş değişkenine göre anket sorularının tek yönlü varyans analiz (ANOVA) sonuçları.....	25
Tablo 4.6. Eğitim düzeyi değişkenine göre anket sorularının tek yönlü varyans analiz (ANOVA) sonuçları.....	28
Tablo 4.7. Meslek durum değişkenine göre anket sorularının tek yönlü varyans analiz (ANOVA) sonuçları.....	29
Tablo 4.8. Aile aylık gelir düzeyi değişkenine göre anket sorularının tek yönlü varyans analiz (ANOVA) sonuçları.....	32
Tablo 4.9. Ailenin yaşadığı ev değişkenine göre anket sorularının tek yönlü varyans analiz (ANOVA) sonuçları.....	33
Tablo 4.10. Ebeveynlerin cinsiyet değişkenine göre yaz spor okullarına göndermede karşılaştıkları olumsuzlukların dağılımı.....	34
Tablo 4.11. Ebeveynlerin cinsiyet değişkenine göre yaz spor okullarına göndermede karşılaştıkları olumsuzlukların her bir soruya ilişkin karşılaştırılması.....	35
Tablo 4.12. Ebeveynlerin spor yapma değişkenine göre yaz spor okullarındaki olumsuzlukların karşılaştırılması.....	36
Tablo 4.13. Eğilim anketi ortalama puanına göre olumsuzlukların karşılaştırılması.....	37
Tablo 4.14. Yaz spor okulu eğilim anket soruları korelasyon (Pearson) analizi.....	38

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, amacı ve hipotezleri, önemi, sınırlılıkları, sayıltıları ve tanımları yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Çocukların sağlıklı bir gelişim göstermesi açısından önemli olan fiziksel aktivite, çocukların hareketle birlikte çevresini ve kendisini tanımlayabilmesi ve algılayabilmesi açısından etkilidir. Fiziksel aktivite sadece zamansal ve mekansal keşif değil, aynı zamanda insanlarla iletişim kurarak deneyimlerini tecrübe etme fırsatı buldukları hareket serisidir. Hareket sayesinde insanlar sınırlarını ve etkili taraflarını fark ederek, beden ve mental bağlantıyı deneyimler. Spor, gelişim süreci içerisinde insanların temel ihtiyacıdır. Bireylerin gelişimine ciddi katkı sunan fiziksel aktivitenin ruhsal, duygusal ve bilişsel etkileri vardır (Gohla, 2010, Orhan, 2019). Spor, çocuklara beceri kazandırma ve başarı elde etme fırsatı doğurmaktadır (Leblanc ve Dickson, 2005). Spor, rekabete, sosyal etkileşime ve bütünleşmeye dayalı, belirli kurallar içinde gerçekleştirilen, kazanma gibi bilinçaltı duyguların tatminini amaçlayan, beden, zihin ve ruh faaliyetleridir (Şahin, 2005). Sporun tüm toplumlardaki insanların ilgi alanı haline geldiği bir çağda yaşıyoruz. Spor, özellikle gençlerin vazgeçilmez bir ilgi alanıdır. (Atlı, 2008). Çocuklara erken yaşlardan itibaren fiziksel olarak aktif olması gerektiği ve sporu diğer ilgi alanlarıyla dengeleyen sağlıklı bir yaşam tarzının parçası olduğu öğretilmelidir (Leblanc ve Dickson, 2005). Spor, insanların nesiller boyunca vazgeçilmez bir unsuru olduğu, insanların beden ve ruh sağlığını destekleyen bir kariyer alanı olarak kabul edilmektedir. (Atlı, 2008).

Spor bireyi topluma hazırlayan etkili ve çekici bir eğitim unsurudur. Bireyin eğitici rol almasının yanında fikir ve ruh eğitiminde de önemli bir yeri vardır (Aracı, 2001). Spor fiziksel sağlığın yanında çocuklara psikolojik ve toplumsal gelişiminde de katkı sağlar (Leblanc ve Dickson, 2005). Okul çağındaki enerjik bir gencin boş zamanı etkin kullanması, enerjisini olumlu kullanması, stres atması, kötü alışkanlıklardan kurtulması, okul içi ve okul dışında bilgi, beceri ve yeteneklerini geliştirmesi için en önemli etkinliklerden biridir (Durmuş, 2020). Çocukların tercihlerinin geliştirilmesinde yetişkin desteğine ihtiyaç duymasıyla, yaş gruplarının ilgili kazanımları elde edebilmesi için ebeveyn davranışı önem kazanmaktadır. Anne babaların spora olan ilgisi, çocukların spora katılmasında ve hatta sporun sosyal iletişiminde olumlu bir etkidir. Ebeveynlerin spora karşı olumlu bir tutumu varsa, nesiller boyunca spora olan ilgi

artacaktır (Ayhan ve Özel, 2020; Durmuş, 2020). Çocuklar mümkün olduğu kadar erken yaşta egzersizle tanıştırılmalı ve egzersiz yapma alışkanlığı kazanmaları sağlanmalıdır. Egzersiz yapma alışkanlığına öncelikle ev ortamında başlayabilirler. Birçok aile, iş yoğunluğu ve zaman darlığı nedeniyle, herhangi bir fiziksel aktivite veya spor yapmamaktadır. Çocuklar ise; ne zaman egzersiz yapacaklarını ve stresli bir yaşama nasıl bir egzersizin uyduğunu bilmemektedirler (Orhan, 2019; Rohkohl, 2017).

Aileler, çocuklarının becerilerini geliştirmesi, sağlıklarını desteklemesi, kendi kendini yönetmesi, sorumluluk alması ve yaşamlarında özerk davranışlar sergilemesi beklenen çeşitli etkinliklere katılmaları için çocuklarını yönlendirmektedir (Hutchinson ve ark., 2003; Pehlivan, 2009). Günümüzde kentleşme ile birlikte sokak oyun alanları azalmıştır. Sokaklar, çocukların sosyalleşmeleri için doğal oyun alanları olmakla birlikte artan araç yoğunluğu ve diğer dış etkenler nedeniyle güvenilirliği yitirmektedir (Taşçı, 2010). Aileler çocuklarını dışarı göndermekten çekinmektedir, online oyunların ve sosyal medyanın yaygınlaşmasıyla birlikte çocuklar da dışarı çıkma konusunda isteksiz davranmaktadır. Bu gibi durumlarda aileler çeşitli nedenlerle alternatif olarak çocuklarını spor okullarına göndermeyi tercih etmektedirler. Aileler fiziksel aktiviteyi çocuğun vücuduna ve fizyolojisine olumlu katkı olarak algılamaktadır (Pehlivan, 2009; Işık, Karakuş, Üstün, Gümüşgöl, Kaplan, Demirel, 2013).

1.2. Araştırmanın Problem Cümlesi

Spor okullarına katılan öğrencilerin ailelerinin sosyo-ekonomik yapıları ile beklenti düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

1.3. Araştırmanın Amacı

Gaziantep ilindeki spor okullarına katılan öğrencilerin ailelerinin sosyo-ekonomik yapılarının ve beklenti düzeylerinin belirlenmesidir.

1.4. Araştırmanın Önemi

İnsanların farklı milliyet, ırk, din, dil veya mezhep ayrımı yapmamasını sağlayan en önemli unsurlardan biri olan spor (Sezen, 1990), aynı zamanda rekabet, zevk, sağlık, estetik, eğlence, oyun, meslek ve bilim dallarıdır (Voigt, 1998). Spor, hem sağlıklı hem üretken bir toplum oluşturmak hem de geleceğe güvenle bakabilen yapıcı, yaratıcı ve sağlıklı gençlerin gelişimi için vazgeçilmez bir toplumsal olgudur (Biçer, 1987).

Genel olarak bakıldığında bu çalışma, ailelerin çocuklarını spor okullarına gönderilme nedenleri, çocukları spora teşvik etme durumlarının belirlenmesi ve mevcut durumun tespit edilmesi açısından önemli çıkarımlara sahiptir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma 2023 yılı içerisinde Gaziantep ili ile sınırlıdır.
2. Araştırma Gaziantep ilinde bulunan spor okulları ile sınırlıdır.
3. Araştırma bulguları Gaziantep ili genelinde ilinde çocuklarını spor okullarına gönderen aileler ile genellenebilir.
4. Araştırma “*Ailelerin Çocuklarını Futbol Okullarına Gönderme Sebeplerinin Belirlenmesi*” anketi ile elde edilen verilerle sınırlıdır.

1.6. Araştırmanın Sayıltıları

1. Belirtilen koşullar altında erişilen katılımcıların evreni temsil yeterliliğine sahiptir.
2. Araştırmada kullanılan “*Ailelerin Çocuklarını Futbol Okullarına Gönderme Sebeplerinin Belirlenmesi*” anketi araştırmanın amacına hizmet etmektedir.
3. Katılımcıların veri toplama aracını yanıtlamada gerçek duygu ve düşüncelerini yansıttıkları öngörülmektedir.

1.7. Tanımlar

Aile: “*Aralarında akrabalık bağı bulunan insanların meydana getirdiği en küçük içtimai müessesedir*” (Fındıkoğlu, 1972)

Spor: “*Hem bir ölçüde örgütlenmiş, fiziksel çaba gerektiren bir etkinlik, hem de birbirinden çok farklı kimselerin oluşturduğu bir izlerkitlenin ötekine, genellikle daha uzman oyunculara gözlerini diktiği bir gösteridir*” (Tükenmez, 2009).

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmada ele alınan kavramlara yönelik alan yazın yer almaktadır. Ayrıca ilgili araştırmalar başlığı altında ulusal ve uluslararası alan yazında yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verilmektedir.

2.1. Aile Kurumu

Bu bölümde ilk olarak aile kavramı açıklanmaya çalışılmıştır. Daha sonra sosyolojik yönden aileye bakış kavramı ele alınmıştır.

2.1.1. Sosyolojik yönden aileye bakış

Aile, aralarında kan bağı bulunan kişilerin oluşturduğu en küçük toplumsal kurumdur (Fındıkoğlu, 1942). Aile toplumun en küçük parçasıdır. Herhangi bir birey grubunun toplumun bir hecesi olarak kabul edilebileceği doğrudur. Aileler her zaman en küçüğü değildir. Ancak aile en önemli ve kalıcı küçük gruptur. Çünkü herkes doğumdan yaşamın sonuna kadar bir aile içinde yaşar (istisnalar kurallara aykırı değildir). Ailenin önemi, insan yaşamının ve gelişiminin temel kurumu olmasından kaynaklanmaktadır (Güngör, 1993). Aile her şeyden önce bir evlilik birliğidir. Yani aile, kadın ile erkeğin toplum tarafından uygun görülen usule göre ortak cinsi hayat yaşamaları ve bu cinsi birliğin neticesinde insan soyunun üremesidir. Belli şartları yerine getirmiş kadın ve erkek, belli merasimle birlikte yaşamaya başlar ve bu hayatın ürünü olarak doğan çocuklar, o evlilik birliğini kuran kişilerin sorumluluğuna bırakılır. Evlilik koşulları her toplumun kültürü tarafından belirlenir. Genel olarak aile, bir toplumu yenileyen, milli kültürü somutlaştıran, bireyleri sosyalleştiren, ekonomiyi düzenleyen, biyolojik ve psikolojik işlevleri yerine getiren bir kurumdur (Erkal, 1995). Ailenin genel bir tanımını yapmak çok zordur, ancak tabiri caizse bazı özellikleri sıralayan bir açıklama yapmak mümkündür: Aile, toplum içinde bugüne kadar maddi ve manevi olarak şekillenmiş, aile içinde oluşmuştur. Ayrılmaz bir parçasıdır. İnsanoğlunun biyolojik ilişkiler olarak devamını sağlamak için karşılıklı belirli kurallara bağlı ilişkilerle sosyalleşme süreci başta gelir. Biyolojik, ekonomik, sosyal, yasal vb. zenginlikler nesilden nesile aktarılır. Çok yönlü sosyal bir birimdir (Sağın, 1990). Bu tanımlamadan, ailenin toplum içinde çok işlevli çok yönlü bir olgu olduğu, genel bir toplumsal örgütlenme ve bir grup biçimi olarak ailenin farklı zaman ve mekanlarda farklı şekillerde kendini gösterdiği görülmektedir. Bu yaşadığı kültürle alakalıdır.

Toplumun genel yapısındaki etkili ve baskın ilkelerin değişmesi, ekonomik ve siyasi düzenin değişmesi, dini ve ahlaki kültürün değişmesi aile kurumunun yeniden şekillenmesinde etkili olan faktörlerdir (Çağatay, 1971). Aile, insanın sevgi, fedakarlık, şefkat, paylaşma arzusu ve hatta konuşma yeteneği gibi birçok özelliği kazandığı yerdir. Normal bir aile hayatı yaşama fırsatı bulamayanların büyük bir iç rahatsızlığı yaşadıkları gözlemlenmiştir. Mükemmel bir toplum sadece mükemmel aileleri içerir (Cristian, 2002).

2.1.2. Ailelerin yapısal analizi

Sosyolojik anlamda genel aile yapısı, belirli bir çerçeve ve belirli bir eksen üzerinde toplanmış unsurların birliğidir. Her toplumsal ve kültürel varlığın yapı aracılığıyla ifade edilebilecek bir yönü vardır. Sosyolojik açıklama aynı zamanda yapısal açıklamayı da içerir. Yapısalcılara göre en belirgin yapısal unsurlar çevre, aktör, statü ve organizasyondur. Bu bağlamda aile, belirli unsurlar içinde yapılanmış ve düzenlenmiş bir sosyal etkileşimler bütünüdür. Bu etkileşim hem kendi içindeki unsurlar arasında hem de çevresi ile gerçekleşir. Sisteme katılan her öge, ilişki dizisini daha da karmaşık hale getirir (Aydın, 1997). Aile iki farklı cinsiyetten oluşur. Erkekler koca, kadınlar ise eş rolünü oynar. Burada bir yanda aralarındaki ilişki, diğer yanda dış dünyayla (yani üçüncü bir kişi ya da grup) olan ilişki vardır. Bir çocuk doğduğunda, ailedeki sistem önemli ölçüde değişir. Gerçekleştirdikleri roller ve işlevler çeşitlenmiştir. Eski görevlerinin yanı sıra koca, baba, eş, anne rolünü kazanmıştır. Çocuk, ikinci bir kardeşle birlikte kardeşlik, oyun arkadaşı gibi roller üstlenir. Ailenin çevre ile ilişkisi büyük değişimlere uğramıştır. Çocuklar okula başlar, evlendikten sonra evden ayrılır ve eşlerin iş değiştirmesi, emeklilik vb. bir ailedeki dönüm noktalarından bazılarıdır. Sistem açısından bakıldığında, aile üyelerinin sayısı arttıkça (grup dinamiklerine ve altyapı ilkelerine göre) alt gruplar oluşur. Örneğin, üç kişilik bir ailede, ebeveynler, anne ve oğul veya baba ve oğul küçük bir grup oluşturabilir. Özellikle dış dünya ile etkileşim, aile içi bağımlılığı azaltır. Aile, kontrol mekanizmalarını çalıştırır ve bozulan işlevleri yerine getirmenin yollarını bulur. Aile birbirine oldukça bağımlı bir sosyal birliktir. Bunu destekleyecek kan ve akrabalık vardır. Ancak yeni yapılarda (örneğin bir çocuk yeni bir aile kurduğunda) fiziksel savunma ve manevi destek gibi bazı bağımlılık nedenleri yeni gruba aktarılır (Aydın, 1997). Yukarıdaki açıklamadan aile sistemi yapısının da bir rol düzeni olduğu anlaşılmaktadır. Belirtilen roller toplumsal kurallara göre çalışır. Eşler bu kuralların

belirli bir kısmını evlenmeden önce öğrenirler. Bu olguya rağmen eşler kanunsal anlamda farklı düşünce içerisinde olabilirler. Uyum olsa bile çatışma eksilmez. Aile; iki kişi olarak başlamakta ve çocuklarla birlikte sayı artmakta, sonra yine ikiye inerek eşlerin ölümüyle sonlanmaktadır. Sonuç olarak; ailenin farklı boyutlarda işlerliği bulunan bir sistem olduğudur (Aydın, 1997) .

2.1.3. Ailenin fonksiyonları

Ailenin yapısı ve işlevi, toplum değiştikçe değişir. Aile üyelerinin sayısı, yapısı ve sorumlulukları zaman içinde değişmektedir (Aslantürk, 2001). Aile tipleri ve ailelerden beklentileri kültürden kültüre farklılık gösterse de ailenin temel işlevleri toplumlar arasında aynı kalır (Güngör, 1993). Ailenin temel işlevi, evli çiftler (yani kadın ve erkek) arasındaki ilişkileri düzenlemek ve topluma yeni üyeler kazandırarak nüfusu yenilemek, böylece toplumun devamlılığını sağlamaktır. Ailenin insanı belli bir düzen içinde üretme sorumluluğu yanında, bireylerin küçük yaşlardan itibaren toplumun değerlerine “duyarlı” yetişmesini sağlama sorumluluğu da vardır. Çocukları sosyalleştirme görevi de toplumsal devamlılığı sağlama işlevi içinde yer almaktadır. Bu nedenle, çocukların sosyal düzene alışmaları ve bakımı aile ortamında gerçekleşmektedir. Aile kurumu, çocukların toplumsal kültürünü, sosyalleşmesini oluşturma, sürdürme ve yerleştirme rolünü yerine getirerek toplumun devamında önemli bir rol oynar. Çocuklar, kültürel normların çoğunu ve ulusal yetiştirilme tarzının özünü ailelerinden öğrenirler. Çünkü kültürel normlar, ancak deneyim ve yaşam yoluyla öğrenilebilen kurallardır. Bu yönüyle aile, sosyokültürel normların uygulandığı bir laboratuvar gibidir (Eroğlu, 1996). Aile kurumunun bir diğer temel işlevi de bireyin fiziksel ve psikososyal ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Aile sadece üretim ve tüketim faaliyetleri için ekonomik bir birim değil, aynı zamanda psikolojik ve sosyal ihtiyaçların karşılanması için en küçük sosyal birimdir. Genel olarak konuşursak, insanların fizyolojik ve güvenlik ihtiyaçları aile içinde karşılanır. Ayrıca aile kurumları ait olma, sevgi, takdir ve saygı ihtiyaçlarının en iyi karşılandığı yerdir. Sosyal kontrolün, eğitimin, eğlencenin ve dinlenmenin olumlu ya da olumsuz pek çok özel davranış ve alışkanlığının olduğu yere aile denilebilir. Aile ayrıca çocuklara sosyal, yasal statü ve kimlik kazandıran önemli bir kurum olarak görülmektedir. Bireyin ait olduğu ailenin sosyal hiyerarşisindeki konumu ve sosyoekonomik durumu ile bireyin yaşam fırsatları ve avantajları üzerinde çok önemli bir etkiye sahip olan sosyal bir kurumdur. Bunun

yanı sıra ailenin bir sosyal güvenlik şemsiyesi işlevi de gördüğü söylenebilir (Eroğlu, 1996).

2.1.4. Aile Tipleri

Aile, insanlık tarihi kadar eski olup, yer ile zamanda şekil ve karakter bakımından değişmiştir. Aile tipleri, iç yapıları ve demografik özellikleri (örneğin, çekirdek aile, komünal aile) açısından veya kültürel yönleri, yani belirli bir ahlaki ve yasal nitelikteki sorumluluklara yönelimleri ile aile yapısı açısından ele alınır (Hançerlioğlu, 1986). Aile tasnifleri farklı türlerde yapılmaktadır: Klan, zadruga, anaerkil, ataerkil, geniş, çekirdek ve modern aile gibi.

Klan Ailesi: Bu hakimiyete dayanan aile topluluğu, geniş aile tipine girer. İç içe sıkı sıkıya bağlı bir aile yapısıdır. Politik maliyetler aileden ayrı olarak muhafaza edilir. Klan, siyasi, dini ve yasal olarak geniş bir aile birleşimini barındıran bir yapıdır (Cebeci, 1993).

Zadruga Ailesi: 20 ila 60 kişilik dar akrabalığın mevcut olduğu, bir erkeğin çok sayıda kadınla evlenebildiği, mal ve bölümlerdeki varisler arasında paylaştırılıp satıldığı aile yapısıdır (İşçi, 1997).

Anaerkillik: Anasoylu bir ailede, akrabalık ilkesinin anneden miras alınma anlayışı hakimdir. Ancak bu aile tipinde evi yönetilen kişi anne değil, annenin yanında yakın bir büyüğüdür.

Ataerkillik: Ataerkil kültür olarak da bilinen, kişinin egemen olduğu bir aile yapısıdır. Babasoylu bir ailede hem söz hakkı hem de miras hakkı erkeğinin elindedir.

Geniş Aile: Genellikle kırsal veya geleneksel bir toplumdaki bir kurumdur. Siyasi ve ekonomik bir birlik olarak görülür. Ailelerin kişisel özgürlükleri kısıtladığı ve sosyal gelişimi engellediği yönündeki suçlamaların çoğu bu tür ailelere yöneliktir. Ekonomi tek elden yönetilir. Sosyal statü, koruyucu bir işlev üstlenen aileden zorla alınır. Aileler, üyelerini sadece din konusunda eğitmezler, aynı zamanda ibadetlerini de denetlerler (Kongar, 1991).

Çekirdek Aile: Zamanla toplumsal değişmeler, sanayileşme ve kentleşme nedeniyle yeni bir aile biçimi ortaya çıkmıştır. Anne, baba ve onların evlenmemiş çocuklarından oluşan bu yeni aile tipine çekirdek aile denir. Sanayileşmiş ülkelerde, kentleşmenin yaygın olduğu yerlerde bu aile tipi daha da artmaktadır (Serim, 1982).

Modern Aile: İşin içine hukukun girdiği sistemdir. Siyasi teşkilatlanmanın müdahale ettiği, hak, hürriyet ve bireyselleşmenin ön plana çıktığı aile yapısıdır. Aile münasebetleri devam etmekte olmasına rağmen daralmıştır. Ferdi haklar, sorumluluklar ve hukuk müdahalesi ön plana taşınmıştır (Sezen, 1997). Bu aile tipinde; ailenin üyeleri eşit ve bağımsız hale gelirken, aile sınırları daralmakta ve akrabalar arası dayanışma ile yardımlaşma azalmaktadır (Serim, 1982).

2.1.5. Sosyal değişme ve aile

Aile, ait olduğu grupla, ait olduğu sistemle birlikte, açık ya da belirsiz, açık ya da gizli olarak değişir. Ancak bu değişim çevre gruplara göre yavaş olmuştur. Sistemi değiştirmek ne kadar zor olursa olsun, içinde bulunduğu toplumsal sistemle ilgisi vardır. Aile, hem kentsel hem de kırsal alanlarda sosyal değişim, yeni liderlik ve topluluk yaşamı ile yakından ilişkilidir (Stemmler, 1998). Aile, insan gelişimi için çok önemlidir. Temelde kişilerarası teoriler olan sosyal mübadele teorilerinin bile ikiden fazla kişiden oluşan gruplara uygulandığında genişletilmesi gerekir. Bir kişi gelişimini neredeyse her zaman aile içinde gerçekleştirir. Aile, toplumun ayrılmaz bir parçasıdır ve doğası gereği toplumun sosyal yapısından, değerlerinden, kurallarından vs. ayrılır. Aileler farklı sosyal ve kültürel bağlamlarda büyük farklılıklar gösterirler ve bu farklılıklar da önemlidir (Kağıtçıbaşı, 1990). Aile sistemleri birçok yerde zaman zaman değişmektedir. Buradaki değişiklikler elbette bir bütün olarak toplumdaki değişikliklerle bağlantılıdır. Aile genellikle muhafazakar bir kurum olarak kabul edilir. Dolayısıyla çoğu zaman kitle hareketleri (devrimler, dini hareketler vb.) aileyi daha doğum aşamasında başarılı olabilmek için tasfiye edilmesi gereken bir kurum olarak görmektedir. Ancak kitle hareketi yeterince güçlü olduğunda, toplumda bir yer edinebilmek için aileyi güçlendirmeye çalışırlar. Bu durum doğrudan ailenin mevcut kurumsal düzeni destekleyici niteliğinden kaynaklanmaktadır (Sezen, 1990). Geçtiğimiz yüzyıllar, aile ile dış çevre arasında çok kötü bir ilişkiye tanık olmuştur. Dış kültür ile aile arasındaki ilişkinin ortadan kalkması, zamanımızın önemli bir endişesidir. Temel sorun, aile kültürü ile çekirdek birim arasındaki ilişkidir. Aynı zamanda bir idealler, sorumluluklar ve haklar meselesidir. Kültürel dünya ile aile arasındaki uyumsuzluk büyüyor gibi görünüyor. Ancak ev, bireyin vazgeçilmez sığınağı olarak kendi kendini iyileştirme kapasitesine sahiptir. Toplumun tamamında meydana gelen büyük kargaşa, aileyi sanıldığı gibi felakete götürmez ve çoğu zaman pekiştirir. Modern kültürün ilk

özelliklerinden biri, bireyin dünyada meydana gelen her büyük değişimden etkilenmesidir (Sezen, 1990).

2.2. Spor

Spor, hem fiziksel güç gerektiren organize bir faaliyet hem de farklı bir izleyici kitlesinin diğer insanlara, genellikle daha profesyonel sporcuların izlendiği bir performanstır (Tükenmez, 2009). Farklı bir açıdan ele alacak olursak, spor; farklı branşlarda somutlanarak üst düzeyde yapılan beden eğitimi faaliyetlerinde, psikolojik, estetik, fizyolojik ve teknik özellikleri önemli hale getiren yarışmacı yapıya sahip ve kurallarla oluşan bir tür etkinliktir. Günümüzdeki ana felsefesi kazanmak için yarışmaktır (Aracı, 2001).

Spor, eğitim gibi sosyal hayatın vazgeçilmez bir olgusudur ve kesintiye uğramaz. Sporun faydalarına inanan ve eğitim bilincine sahip bir toplum, çağdaşlık düzeyini bu eylemleriyle ortaya koyar (Karasüleymanoğlu, 1995). Spor, çağdaş insan yaşamının çok önemli bir parçasıdır ve toplum üzerinde olumlu etkisi olan en faydalı sosyal etkinliklerden biridir. Çocuklar ve gençler için fiziksel aktivite hem sosyal hem de fiziksel gelişim için önemlidir. Egzersiz sayesinde çocuk çevresini tanır, iletişim kurar, kendine olan güvenini artırır ve toplumdaki yerini sağlamlaştırır. Psikolojik bir bakış açısıyla, kendinizi kontrol edebilir, konsantre olabilir, iradenizi çalıştırabiliriz (Sevim, 2001).

2.2.1. Çocuk açısından spor

Çocuklar her gün etkili olmak zorundadır. Fiziksel aktivite büyümeyi teşvik eder. Fiziksel ve zihinsel sağlığı destekler. Günümüzde araştırmalar, çocukların fiziksel aktivitelerinin her zamankinden daha önemli olduğunu gösterir. Örneğin, tıbbi araştırmalar, yüksek düzeyde aktiviteye sahip çocukların ileriki yaşamlarında yüksek tansiyon, diyabet, bağırsak kanseri, obezite ve kardiyovasküler hastalıklardan çok daha az etkilendiklerini bulmuştur. Egzersizin stresi azalttığı da bilinmektedir. Bazı çocuklar tıpkı yetişkinler gibi stres, kaygı ve huzursuzluk yaşarlar. Pratik yapmak vücudu güçlendirdiği için formda kalan çocuklar daha aktif ve daha akıllıdır. Araştırmalar, orta düzeyde fiziksel aktivitenin çocuğun aritmetik, okuma ve hafıza becerilerini geliştirebileceğini gösteriyor (Leblanc ve Dickson, 1996). Günümüzde fiziksel aktivitenin bir eğitim aracı olmasının yanı sıra çocukların fiziksel ve zihinsel gelişiminde önemli rol oynadığı iyi bilinmektedir. Özellikle egzersiz, kemiklerin ve

kasların sağlıklı gelişimini destekleyebilir, vücuttaki kan akışını düzenleyebilir ve çocukların sağlıklı gelişimini destekleyebilir. Zihinsel gelişimde çocuklar, yetenekleri öğrenirken aynı zamanda reflekslerini ve düşünme becerilerini geliştirir, hızlı karar verme, bunları uygulama ve kararlarının sonuçlarını kabul etme alışkanlığını geliştirir. Arkadaşlarıyla grup erişimi, sosyal olarak kendini ifade etme yeteneği kazanırken en önemlisi, başarısızlığı olduğu kadar başarısızlığı da kucaklama becerisi de kazanır (Yurdakul, 2001). Spor sayesinde artık boş vaktini doldurma derdinden kurtularak, saatlerce televizyon izleme alışkanlığını kırıp, kötü alışkanlıklardan uzak durması daha kolay olacaktır (Yurdakul, 2001).

Toplum kurallarına uygun olarak yaşayan insan için, kişilerle kurduğu ilişkilerde iyi olabilme, insan haklarına saygılı, dürüst, zeki, bedensel ve ruhsal yapısının sağlıklı olması ile doğru orantılıdır (Aslan, 1979). “Çek eğitimci Yan Amos Komenski’ye göre, her şeyden önce çocuğun dünyası oyundur. Oyun çocuğun her alanda serpilmesine ve kişilik kazanmasına olanak sağlayan bir etkinliktir. Oyun, bir yandan çocuğun fiziksel ve zihinsel yapısını geliştirirken, diğer yandan da onun nesneler dünyasıyla ilişki kurmasını, özgürlük ve bireysellik kazanmasını sağlayan, daha sonra da toplumsallaşmasına büyük ölçüde yardımcı olan çok önemli bir etkinliktir.” Çarpık kentleşme sonucu çocuklar, park gibi oyun alanlarına özlem duymaktadır. Bu sebeple hareket ihtiyacını azaltacak, enerjisini yansıtacak, ders dışı sportif etkinlikler önem arz etmektedir (Öztürk, 1998).

2.2.2. Çocuk sporunun özellikleri

Egzersiz biliminin farklı alanlarında yapılan araştırmalar, yüksek performans için çocukluk döneminde egzersiz yapmaya başlamanın gerekliliğini ortaya koymuştur. Ancak çocukluk döneminde sporu sadece bu açıdan düşünmenin ve değerlendirmenin, genç yaşta aşırı yüklemenin, geleceğin şampiyon sporcularına zarar verebileceğini bilimsel araştırmalar ortaya koymaya başladı. Psikolojik ve sosyal açıdan bakıldığında, çocuklukta fiziksel aktivite, çocuğun fiziksel yeteneklerini geliştirmesine, kendine güven oluşturmaya, cesaretini artırmaya, çocuğa kurallara uymayı ve başkalarının haklarına saygı duymayı öğretmesi için oyun şeklinde çalışmayı içermelidir (Öztürk, 1998). Çocuk eğitimi, çok çeşitli aktivite fırsatları sağlamak ve spor alanında geniş bir temel geliştirmek için tasarlanmıştır. Spor, oyunun etkinliğini sağlarken neşe ve mutluluk da yaratmalıdır. Çocukların kişiliklerinin geliştirilmesi antrenmanlarda ön planda olmalıdır (Bisanz, 1991).

Çocukların sportif etkinliklerinde antrenör ve aile olarak göz önünde tutacağımız ana ilkeler şunlardır:

1. Çocuklar eğlenerek ve oynayarak öğrenirler.
2. Kaybetmek ve kazanmak ölçüt değildir.
3. Duygu gelişimi her yönüyle önemlidir.
4. Çocuğun sağlık durumu yakından takip edilmelidir.
5. Antrenman ve oyun ve antrenman esnasında güvenlik kurallarına dikkat edilmelidir.
6. Ailelerle işbirliği programı uygulanmalıdır.
7. Sadece iyi oyuncuya değil her oyuncuya eşit davranılmalıdır.
8. Baskı altında olmayan özgür bir ortam yaratılmalıdır.
9. Sportif çalışmalarda, çocukların yaratıcılıkları göz önüne alınarak, hareketlerde onların buluşlarına yer verilmeli ve bu konuda yönlendirilmelidir.
10. Gelişim çağındaki çocuklara eklem ve kasları aşırı zorlayan hareketler ile statik kas çalışmalarını gerektiren uygulamalardan kaçınılmalıdır (Atalı, 2002; Özdilek, 2000).

2.2.3. Aile açısından spor

Spor, bireylerin sosyalleşmesinde önemli bir rol oynadığı için çocukları sosyal yapan spor olgusuna aileler de uzak durmuyor. Sosyalleşme eğitimle sağlanabileceği için aileler çocukları spora yönlendirmektedir. Bir sporcunun çocuğunun sporcu olması doğaldır. Spora yatkınlığı etkileyen en önemli faktör ailedir. Ailenin geçmişindeki fiziksel aktivitenin sözlü teşvikten daha etkili olduğu görülmüştür. Çocuklarla evde oyun oynamak ve spor yapmak spora olan ilgiyi arttırmada çok etkilidir. Çalışan ailelerin çocuklarıyla daha az vakit geçirmesi çocukların spora daha az yönelmesine neden olmaktadır (Spreitzer ve Synder, 1976).

Spora yönelmede aile ilgisi ve teşvikin çok etkili olduğu belirtilmiştir. (Akt. Kılıcıgil, 1998). Aile, herhangi bir toplumdaki en küçük sosyal kurumdur. Aile, bireylere bireysellik ve özümseyen sosyal kültür kazandırmanın yanı sıra psikolojik güvenliğin de temelidir. Çocuğa ev dışındaki dünyaya uyum sağlaması için gereken gücü veren, aile üyelerinden aldığı destektir. Doğumdan okula kadar, çocuklar çoğunlukla aile üyeleriyle iletişim halindedir. Her şeyi onları taklit ederek öğrenir. Konuşmasından beslenmesine, okuma isteğinden müziğe, sinemaya, spora olan ilgisine kadar tüm ilgi ve ihtiyaçları aile içinde taklit yoluyla şekillenmektedir. Bu nedenle çocuk, anne ve babasının kitap

okuduğunu görünce okumaya yönelecek, spor yaptığını görünce aktif olarak spora katılacaktır (Öztürk, 1998).

Aile, sosyal ve spor dünyasını ilk gören birimdir. Ailenin sosyalleşmedeki ilk etkisi, çocuğun spora katılıp katılmayacağını ve nasıl katılacağını belirlemesidir. Sporla ilgili olumlu aile algıları, nesiller boyunca spora olan ilgiyi artırdı. Ayrıca aile spor yapıyorsa veya geçmişte spor yapmışsa, çocukları spora teşvik ediliyorsa ve spor aile içinde yaygınsa çocuklar spora daha çok ilgi gösteriyorlar (Öztürk, 1998). Çocuğun fiziksel aktivite sırasında ailesini yanında görmesi, aile ile paylaşılan konuların artmasına ve aile bağlarının güçlenmesine yardımcı olur. Bu durumlarda ailenin sorumluluğu çocuğa destek olmak, eleştiride aktif olmak ve spor gibi aktif faaliyetlere katılmaktır (Öztürk, 1998).

2.3. Türkiye'de Spor Okulları

1971 yılında Konya Eğitim Yurtları Kulübü'nün girişimiyle ilk olarak Konya ilinde atletizm, basketbol, hentbol ve masa tenisi branşlarını kapsayan Türk spor okulu faaliyetleri başlamıştır. Antrenörlüğünü İsmail Serim, Mustafa Silay ve Mustafa Ferahlar'ın yaptığı spor okulunda yaşları 7 ile 15 arasında değişen 246 sporcu bulunmuştur. 1981 yılından itibaren uygulanan yaz spor okulunun kapsamı ülkemizdeki çocuk ve gençlerin boş zamanlarını en iyi şekilde değerlendirmek, onları kötü alışkanlıklardan uzak tutmak, sporun sevdirmesinde, gelecek neslin sağlığının yükseltilmesinde ve sporun yaygınlaştırılmasında büyük etkisi vardır. Günümüzde spor okulları çoğunlukla futbol okullarına dönüşmekte ve hemen hemen tüm kulüplerin mekanı haline gelmektedir. Futbol okulları, spor kulüplerimizin altyapısında yer almakta ve geleceğin futbolcularının seçilmesinde ve geliştirilmesinde önemli ve önemli bir rol oynamaktadır. Bu okullar yetenekli çocuklar bulabilir ve aynı zamanda kulübün altyapı kadrosunu genişletmeyi hedeflerse, gelecek hem bireyler hem de kulüpler için finansal olarak tatmin edici olacaktır.

2.4. Spora Yönlendirme

2.4.1. Yönlendirmenin önemi

Ülkemizde kitleleri spora yönlendirmek Anayasa'nın 59. maddesinin güvencesindedir. Anayasamızın 59. maddesine göre “Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur” denilmektedir (T.C. Anayasa

1982 Madde 59). İnsanlar üzerindeki bu etkileri değiştirmek ve tamamen ortadan kaldırmak oldukça zordur ve çok zaman alır (Tümer, 2001). Çocuklarının psikososyal gelişimi, fiziksel gelişimi ve boş zamanları için iyi olduğuna inanan aileler, çocuklarına daha iyi bir gelecek sağlayacağını düşünerek çocuklarını seçtikleri branşa veya seçtikleri spor branşına yönlendirebilirler (Kılıcıgil, 1998).

2.5. Çocuğu Spora Yönlendirmede Ailenin Rolü

İlgi alanlarınız büyük ölçüde çevrenizdeki mevcut öğrenme fırsatlarına bağlı olacaktır. Bu nedenle, çocuklar için rol model olan ebeveynler, ilgilerin oluşmasında büyük rol oynamaktadır. Enstrüman çalan, resim yapan, spor yapan anne babalar kendi çabalarıyla çocuklarına önemli rol modeller oluşturmaktadır. Annenin balet, babanın müzisyen olması çocuğun aynı ilgileri geliştireceği anlamına gelmez. Önemli olan çocuğun istekleri, yetenekleri ve eğilimleridir. Bu özellikler belirlendikten ve çocukların ilgi alanları belirlendikten sonra o yönde gelişmelerine rehberlik etmek gerekir (Yavuzer, 2002).

Ailenin rolü, çocuğun ihtiyaç duyduğu spor programlarını belirlemek, mevcut spor programlarını incelemek, hangilerinin çocuğun yaşına ve gücüne uygun olduğuna karar vermek, çocuğun deneyiminin kalitesini ve belirli bir aktivitenin uygun olup olmadığını belirlemektir. Çocuklara hayat boyu sürecek bir uygulama alışkanlığı yaratmak gerekir (Leblanc & Dickson, 1996). İlgi, çocuğun hayatında önemli bir rol oynar ve kazanılmış bir motivasyondur. Bir çocuk bir şeyden fayda görebileceğini gördüğünde, onunla ilgilenecek ve böylece öğrenme motivasyonu uyanacaktır. Çocuğun ihtiyaçları ne kadar güçlüyse ilgi o kadar esprili ve kalıcıdır. İlgi alanları fiziksel ve psikolojik gelişimle birlikte yaşla birlikte değişir. İlgi, bir çocuğun öğrenmeye hazır olmasıyla yakından ilişkilidir. Örneğin bir çocuk, kuvveti ve kas koordinasyonu gelişmedikçe top oyunlarına ilgi göstermez (Yavuzer, 2002).

2.6. Spordan Beklentiler

Ailelerin spora katılımı çocukların spora katılmasında hatta toplumdaki çoğu kişinin spora katılmasında olumlu bir etkidir. Ancak ailenin bu ilgisi bilinçsizse, çocuğu gücü yetmeyecek kadar zorluyorsa veya başarı tamamen şarta bağlıysa yarardan çok zarar getirir. Çocuğun fiziksel ve sosyal gelişimine uygun olmayan aile performansı beklentileri çocuğun özgüvenini aşındırabilir. Oysa spor çocuğun sosyal, fiziksel

gelişimine katkıda bulunarak kendine güven kazanmasını sağlamak amacıyla önerilmektedir (Öztürk, 1998).

2.6.1. Fiziksel beklentiler

İnsanın doğasında var olan hareket sisteminin temelini iskelet ve kaslar oluşturur. Kas ve kemik gelişimi açısından sportif etkinlikler zorunlu hale gelmektedir. Sportif etkinlikler aynı zamanda kemik ağırlığını ve bağ doku esnekliğini arttırarak baskı ve dirence karşı güçlendirmektedir. Sportif etkinlikler düzenli yapıldığında organizmanın fiziksel uygunluk ve dayanıklılığını ve buna bağlı olarak da iç organların fonksiyonlarını geliştirir. Spor, çocukta genel olarak vücut kontrolü, vücut koordinasyonu, bir başka deyişle sinir- kas sisteminin gelişimi demektir. Koşma, sıçrama, tırmanma vb. temel hareketlerin gelişimi, motor gelişiminin temelini oluşturur (Erkal, 1998).

2.6.2. Sosyalleşme beklentisi

İnsan yaşamı sosyal grupla başlarken yine sosyal bir grup içerisinde son bulur. İnsan ihtiyaç duyduğu gereksinimlerini gidermek için işbirliğine, desteğe ve yardıma ihtiyaç duyar (Öztürk, 1998). Sportif etkinlikler her yaştan insanı ilgilendirirken, fiziksel özellikleri ve yeteneklerine göre tüm toplumu ilgilendiren sektör haline gelmiştir (Kale, 2003). Çocukluktan yetişkinliğe başarılı bir geçiş; psikolojik, biyolojik ve sosyal gelişiminin birlikte olmasıyla gerçekleşir. Sosyal gelişme kişinin içinde yaşadığı toplum tarafından kabul edilir tarzda davranmayı öğrenme süreci demektir (Kılıcıgil). Çocuğun temel gelişiminde oyuna sınırsız ihtiyacı vardır. Çocukların kendi yaşlıları ile birlikte olması, kurallara uyması, kararlara uyması, kazanma ve kaybetme gibi deneyimleri organize edilmiş sportif etkinliklerle kazanır. Burada önemli olan nokta çocuğun insani yönleri ortaya çıkarılmalı ve sporcu yönü arka planda kalmalıdır. Bu sayede çocuk vücudunu tanır ve fiziksel özelliklerinin farkına varır. Bu deneyimler hayatı boyunca farklı konularda ve koşullarda karşılaşıacağı benzer durumlara uyumunu kolaylaştırır (Fichter, 1994).

Çocuk ve genç için sosyal kabul çok önemlidir. Bu nedenle, birlikte duyan, birlikte davranan yaklaşık aynı yaşlardaki kişilerden oluşan arkadaş gruplarına girerler. Arkadaş grupları çocuk üzerinde büyük etkisi olan referans gruplarıdır. Bunlar niteliklerine göre olumlu ya da olumsuz etkileyici niteliği olan çevrelerdir. Örneğin, suça meyilli çocuk çeteleri, olumsuz etkileyici niteliği olan gruplardır. Spor grupları ise

olumlu etkileyici gruplardır. Çocuk böyle gruplarda enerjisini yaratıcı ve uyumlu bir şekilde kullanır (Öztürk, 1998). Spor, bireyin kültürel, moral ve inanç değerlerini geliştiren, şahsi karakter özelliklerini gerçekleştiren sosyalizasyon fonksiyonuna sahip önemli bir araçtır. Spor, bu fonksiyonu aşağıdaki şekilde yerine getirir (Kale, 2003).

1. Spor, sosyal normlar, kurallar ve düzenlemeleri öğrenmede, bunları kendi kural ve sistemi içinde ele almada önemli bir olgudur. Bu nedenle, sporda saptırılmış davranış, kural ihlallerinden dolayı sosyal ilişkilerin ve bireyin sosyalleşmesinde önemli bir deney alanıdır.
2. Sporda dayanışma, ortak ve birlikte hareket etme gibi grup uyumu ile ilgili sosyal davranış biçimleri öğrenilir. Diğer yandan başka gruplarla arkadaşlık, nezaket özellikleri geliştirilir. Spor, bireyin yetersiz toplumsal özelliklerini ortadan kaldıran ve bu olumsuzlukları dengeleyen bir alandır.

2.6.3. Psikolojik beklentiler

Spor ve oyun etkinlikleri, insan yaşamında gelişim sürecine en önemli katkıyı fiziksel hareketler sonucu ortaya koyar. Fiziksel kontrollerini sağlayan çocuk kendisine daha çok güven duyar ve hareketleri öğrenmek için istekli olan çocuklar denedikçe mutlu olurlar (Öztürk, 1998). Düzenli olarak yapılan spor, psikolojik olarak değişikliklere yol açar. Ruhsal sağlığın parametreleri arasında sayılan duygu durum, kaygı, depresyon ve benlik algısına yardımcı olmaktadır (İkizler, 2000). Sportif etkinliklerle zaman geçiren çocuklar, hareket aracılığı ile duygularını ifade etme imkânı bulur. Saldırganlık, öfke, kıskançlık vb. gibi duygularında boşalma sağlar ve bunları kontrol etmesini öğrenir (Erkal ve ark., 1998).

Önemli motive araçlarından birisi olan başarılı olma ihtiyacı çocuklarda doyurulması gereken kavramdır. Oyun ortamları uygun koşullara denk getirilerek bu başarı sağlanabilir. Bu sayede çocuğun güven duygusu artar (Erkal ve ark., 1998). Motor becerisi gelişen çocuklarda tecrübeleri, kişiliği ile birlikte şekillenir. Yaşanan olumsuz durumların sıklığı kişilik gelişimini olumsuz etkilerken özgüveni etkiler. Hareket gelişiminin, psikolojik gelişimin etkeni ve sonucu olduğu söylenebilir (İkizler, 2000).

2.6.4. Zihinsel beklentiler

Sporda becerilerin kazanılması otomatik değildir, öğrenilir. Bu nedenle bireyin öğrenmesini sağlayan zihinsel malzemeye gereksinimi vardır. Becerilerin öğrenilmesi öncelikle beyin ile kaslar arasında bir koordinasyon kurulmasının düşünülmesini, bunun yanı sıra zihinsel uyanıklılık, hazırlık ve çabayı da gerektirir. Becerin öğrenilmesi yalnız o beceriye ilişkin düşünmeyi değil, buna bağlı olarak kurallar, teknikler, yöntemler ve terimlerin de öğrenilmesini içerir (Aracı, 2001). Sportif etkinlik içerisinde çocuk sürekli olarak oyunun kurallarını, rakip oyuncuların durumlarını ve kendi yeteneklerini mukayese etme durumundadır. Bu yapmış olduğu kıyaslama sonucu, kendi yeteneklerini de göz önünde bulundurarak, kuralların izin verdiği ölçüde kendine veya grubuna avantaj sağlamaya çalışır, yani taktik geliştirir. Çocuğun oyunda girmiş olduğu bu zihinsel çalışma doğru olarak; algılama, yorumlama, değerlendirme ve karar verme gibi zihinsel yeteneklerinin gelişmesini sağlar (Hazar, 2000). Spor etkinlikleri aracılığıyla birey sağlık ilkelerini ve hareketin yaşamdaki önemini kavrar. Bu gerçeklere ilişkin bilgi birikimi ile etkinlikler yeni bir anlam kazanacak bu da her bir bireyin daha sağlıklı ve amaçlı yaşam sürdürmesine yardımcı olacaktır (Aracı, 2001).

2.6.5. Sağlık beklentisi

İnsanın psikolojik, fiziksel ve sosyal iyilik hali çağdaş yaklaşıma göre sağlık olarak tanımlanmaktadır (İkizer, 2000). İçinde bulunduğumuz bu çağda, şehirleşme artmış, teknoloji gelişmiş ve bu gelişmeyle endüstrileşme ile çarpık yapıların getirdiği kültürel, sosyo-ekonomik problemlerle psikolojik gerginliğe sebep olan faktörlerde (gürültü, yoğun trafik vs.) ortaya çıkmıştır (Zorba, 2001). Gelişmiş ülkelerdeki ölüm nedenleri araştırıldığında stresler, solunum ve dolaşım sistemi hastalıkları gibi insanın doğal yapısına uymayan faktörler ortaya çıkmaktadır. Spor, insanın karşısına dikilen bu tehlikelere karşı dinamik ve stresten uzak tutan bir ortam yaratarak sağlıklı yaşam biçimiyle koruyucu tıbbı yardımcı olmaktadır (Öztürk, 1998). Şimdiki çocuklarımız geçmiş dönem çocuklarımıza nispeten daha hareketsiz, kilolu ve yağlı oldukları aşikardır. Çocukluk ve ergenlik döneminde şişmanlık en önemli sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Şişmanlığı oluşturan nedenler arasında kalıtsal, çevresel faktörler, beslenme alışkanlığı ve hareketsiz yaşam sayılabilir. Ancak şişmanlığın önlenmesinde en önemli değişken beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmaktır (Aracı, 2001).

Aktivite içerisinde özellikle mücadele gerektiren oyunlarda, çocuklar sürekli olarak koşmak, zıplamak, çekmek, itmek kısaca vücut özellikleriyle mücadele etmek

zorundadırlar. Çocuğun içerisine girmiş olduğu hareketlilik öncelikle solunum, dolaşım ve sindirim sistemini olumlu etkilemektedir, ayrıca iç salgı bezlerinden daha fazla salgılama yapılmasına katkıda bulunarak gelişini hızlandırmaktadır. Her şeyden önce, beslenme yoluyla aldığı kaloriyi hareketle tükettiği için iştahının açılmasına, dolayısıyla sağlıklı beslenmesine yardımcı olmaktadır (Hazar, 2000).

2.6.6. Serbest zaman değerlendirme beklentileri

Serbest zamanın kaliteli kullanılması ailede başlarken, ailenin çocuğuna ve aile bireylerine serbest zamanın nasıl verimli kullanılması gerektiği ile ilgili öğretimi ekonomik düzeye bağlıdır. Ülkemize bakıldığında çocuğun isteklerinden daha çok anne ve babanın isteği önce gelmektedir (Kılıcıgil, 1998). Eğlenme ve dinlendirme işlevinin yanı sıra eğitim işlevini de üstlenen etkili serbest zaman yönlendirilmesi, çocukların toplumsallaşma ve kişilik gelişimi sağlama açısından büyük önem taşımaktadır (Kılbaş, 2001). Üç yaşına kadar inen spora başlama yaşı göz önüne alındığında serbest zaman faaliyetleri farklı yaş gruplarına göre özellikler taşımaktadır. Bu özellikler:

4-6 yaş: Arkadaşlık gereksinimi en önemli ihtiyaç olup, kavramaya heves ederler. Toplum ilişkileri bu dönemde başlarken dikkat süresi kısadır.

6-9 yaş: İddiacı, tez canlı ve sabırsız olup, düşünmeden hareket ederek yerinde duramazlar.

9-12 yaş: Kendi yaş grubunu daha çok önemserken, toplu halde yaşamaya başlarlar. Kendi seçimini kendileri yapmak isterler ve yüksek organizeli faaliyetler daha çok ilgisini çeker.

12-15 yaş: Ergenlik çağı olan bu dönemde gelişme çabuk görülür. Postürleri zayıftır ve beceriksizdirler. Başkalarına karşı hassastırlar. Çevresindekilerden anlayış arzusu içinde olup öfkelerini nadiren baskı altında tutarlar (Kılbaş, 2001).

2.7. Ekonomik Faktörler

Ailenin ve ülkenin ekonomik durumu spora yönlendirmede ve branş seçiminde önemli belirleyicidir. Ülke ekonomisi ve aktarılan finansal durum spor için ayrılacak bütçeyi etkilemektedir. Yapılan yatırımlar insan odaklı olduğu için kısa sürede fayda sağlaması beklenemez. Ülke ekonomisi gibi ailenin ekonomik durumu, çocuğun spora olan ilgisini, yeteneğini ve başarısını etkileyen önemli bir unsurdur. Sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan ailelerin çocukları, kendilerine daha fazla güvenmekte ve

kendilerini yetenekleri doğrultusunda daha iyi ifade etmektedirler. Ailedeki ekonomik durum, kişinin faaliyetlerini belirlemekle kalmaz, aynı zamanda bunlara biçim de verir. Ekonomik durumu iyi olmayan çocuklar, dışarıda çalışmak zorunda olduklarından boş vakitlerini iyi değerlendiremezler. Ekonomik durumu iyi olan çocuklar ise, her türlü sosyal ve kültürel faaliyete katılabilmektedir (Küçük, 1997).

2.8. Çevresel Faktörler

Çevresel faktörler çocukların spora yönlenmesinde önem taşımaktadır. Çevresel faktörler devletin spora desteği ve çocukları spora yönlendirmede çeşitli projeler başlıkları altında ele alınmaktadır. Ülkemizde kitlelerin spora yönlendirilmesi anayasamızın maddesi ile güvence altına alınmıştır. Anayasamızın 59. maddesine göre *"Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasına teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur."* şeklinde anayasamızda yer almış, devletimizin spora açıkça destek vermesi sağlanmıştır (T.C. Anayasası, Madde 59, Ankara, 1982).

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın amacı, yöntemi, modeli, evreni, örnekleme, veri toplama araçları, veri toplama süreci ve veri analizine ilişkin detaylı bilgi sunulmaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmanın amacı, Gaziantep ilindeki spor okullarına katılan öğrencilerin ailelerinin, sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik yapılarının ve ebeveynlerin beklenti düzeylerinin belirlenmesi olarak belirlenmiştir. Araştırmada Meral (2010) tarafından Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi için uygulanan “Ailelerin Çocuklarını Futbol Okullarına Gönderme Sebeplerinin Belirlenmesi” ile belirtilen anket ifadelerinden yararlanılmıştır. Bu örnek çalışma Gaziantep ili yaz spor okullarına uygulanarak ebeveynlerin demografik yapıları, beklenti düzeyleri, spora karşı ilgi düzeyleri ve velilerin karşılaştıkları sorunlar betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli ile durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini 2023 yılında Gaziantep ilinde yaz spor okullarına katılan yaklaşık 1500 ile 2000 kişinin olduğu öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunda yaz spor okullarına çocuklarını getiren bireyler arasından tesadüfî yöntemle belirlen 565 kişi oluşturmuştur.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada Meral (2010) tarafından kullanılan soru ve ifadeleri amaca uygun olarak düzenlenerek veri elde etme aracı olarak anket yöntemi uygulanmıştır. Bu bağlamda veri toplama aracı olan ankette kişisel bilgi formu 8 soru değerlendirilmiştir. Ailelerin görüşlerini belirlemeye yönelik likert tipi “Tamamen Katılıyorum-katılıyorum-Kararsızım-Katılmıyorum-Tamamen Katılmıyorum” ifadelerinden en fazla 55 puan ve en az 11 puan olarak derecelendirilmiştir. Ebeveynlerin karşılaşılan sorunlara ilişkin ise düşüncelerinde “Evet-Hayır” ifadelerinden oluşan 5 soru ile toplam 24 madden oluşturulmuştur.

3.4. Veri Toplama

Araştırma kapsamında verinin toplanabilmesi için öncelikle ölçeklerin yazarlarından izin alınmıştır (Ek-2). Gaziantep Belediye Spor Kulübünden 12.05.2023 tarih ve 2023-78 sayı (Ek-3) ve Batman Üniversitesi Etik Kurulu'ndan 16.06.2023 tarih ve 2023/04 sayı ile (Ek-1) gerekli izinler alınmıştır. Veri toplama süreci 12.05.2023 ile 21.05.2023 arasında sürmüştür.

3.5. Veri Analizi

Araştırmanın istatistiksel analizleri JASP (A Fresh Way to Do Statistics) 0.9.2.0 programı ile yapılmıştır. Araştırma sorularının güvenilirlik analizleri, normal dağılım ve homojen dağılım analizleri yapılarak her bir sorudan elde edilen ortalama puanlara göre çözümlemeler yapılmıştır. İstatistiksel yöntemde frekans (N), yüzde (%) ortalama ($\bar{X}$) ile T-test ve Tek Yönlü Varyans (ANOVA) ile Korelasyon analizi uygulanmıştır. Araştırmanın veri setinde normal dağılımlarda Shapiro-Wilk-W testi ($p < .05$ dağılımın normal olmadığı ve $p > .05$ değerinde ise dağılımın normal dağılım) ile varyansların homojen dağılımlarında Levene testi ($p > 0.5$ ise homojen dağılım ve $p < 0.5$ ise homojen dağılım olmadığı) yapılarak normal dağılım ve homojenlik varsayımına uyan analizlerde parametrik testler, diğer durumda ise parametrik olmayan testler uygulanmıştır. Güvenirlik katsayısı, 0 ile 1 arasında değerler alır ve bu değerler 1'e yaklaştıkça güvenilirlik artar (Ural ve Kılıç, 2005). Sonuçların değerlendirilmesi istatistiksel anlamlılık Cronbach's Alfa $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir. Yapılan araştırmada yaz spor okuluna çocuklarını gönderme eğilim anketi güvenilirlik düzeyi Cronbach's Alfa katsayısı = 0.863 olup anket maddelerinin birbiri ile tutarlı olduğu anlaşılmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde demografik dağılımlar ve değişkenler arası ilişkilere ait bulgular yer almaktadır.

Tablo 4.1. Demografik dağılımlar

	Demografik Değişkenler	N	%
Cinsiyet	Kadın	298	52.743
	Erkek	267	47.257
Yaş	25 yaş ve altı	180	31.858
	26-32	101	17.876
	33-39	119	21.062
	40-46	122	21.593
	47 yaş ve üzeri	43	7.611
Öğrenim Durumu	İlkokul ve Ortaokul	180	31.858
	Lise	299	52.920
	Üniversite ve Üstü	86	15.221
Meslek	İşsiz	128	22.655
	Memur	53	9.381
	İşçi	104	18.407
	Esnaf	89	15.752
	Özel Sektör	49	8.673
	Diğer	142	25.133
Aile Aylık Geliri	Asgari Ücret	236	41.770
	5501-8000 TL arası	194	34.336
	8001 TL ve üzeri	135	23.894
Spor Geçmişi	Evet	327	57.876
	Hayır	238	42.124
Yaşadığı Ev	Kira	207	36.637
	Kendi Malımız	349	61.770
	Lojman	9	1.593
Toplam		565	100.000

Araştırmaya katılan gönüllülerin demografik bilgileri ve yüzdelik dağılımları gösterilmiştir. Cinsiyet değişkenine göre; katılımcıların 298 (% 53) kadın, 267 (%47)' si erkek olarak belirlenmiştir. Yaş değişkenine göre; 25 yaş ve altı 180 (% 32) kişi, 26-32 yaş arası 101 (% 18) kişi, 33-39 yaş arası 119 (% 20) kişi, 40-46 yaş arası 122 (% 22) kişi, 47 yaş ve üzeri 43 (% 8) kişi katılmıştır. Öğrenim durumu değişkenine göre; ilkokul ve ortaokul mezunu 180 (% 32) kişi, lise mezunu 299 (% 53) kişi, üniversite ve üstü mezunu 86 (% 15) kişi olarak belirlenmiştir. Meslek değişkenine göre; işsiz olan 128 (% 23) kişi, memur 53 (% 9) kişi, işçi 104 (% 18) kişi, esnaf 89 (% 16) kişi, özel sektör 49 (% 9) kişi, diğer grup 142 (% 25) kişi olarak tespit edilmiştir. Aile aylık gelir değişimine göre; asgari ücret alanlar 236 (% 42) kişi, 5501-8000 arası 194 (% 34) kişi,

8001 ve üzeri 135 (% 24) kişi olarak belirlenmiştir. Spor geçmişi değişkenine göre; 327 (% 58) kişi evet, 238 (% 32) kişi hayır olarak cevap vermiştir. Yaşadığı ev değişkenine göre; kirada oturan 237 (% 36) kişi, kendi malında oturan 349 (% 62) kişi, lojmanda oturan 9 (% 2) kişi olarak tespit edilmiştir.

Tablo 4.2. Anket sorularına karşılık en fazla cevap verilen ifadelerin dağılımı analizi

Değişkenler Sorular		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum
SO1	N	451	99	6	5	4
	%	79.823	17.522	1.062	0.885	0.708
SO2	N	378	145	19	14	9
	%	66.903	25.664	3.363	2.478	1.593
SO3	N	341	136	45	28	15
	%	60.354	24.071	7.965	4.956	2.655
SO4	N	169	193	103	75	25
	%	29.912	34.159	18.230	13.274	4.425
SO5	N	216	201	87	44	17
	%	38.230	35.575	15.398	7.788	3.009
SO6	N	268	209	58	24	6
	%	47.434	36.991	10.265	4.248	1.062
SO7	N	339	160	45	11	10
	%	60.000	28.319	7.965	1.947	1.770
SO8	N	326	147	31	37	24
	%	57.699	26.018	5.487	6.549	4.248
SO9	N	262	155	88	40	20
	%	46.372	27.434	15.575	7.080	3.540
SO10	N	332	180	29	13	11
	%	58.761	31.858	5.133	2.301	1.947
SO11	N	364	157	23	10	11
	%	64.425	27.788	4.071	1.770	1.947

Anket sorularına karşılık en fazla cevap verilen ifadelerin dağılımı analizi incelendiğinde; 1.soruya 451 (% 80) kişi, 2.soruya 378 (% 67) kişi, 3.soruya 341 (% 60) kişi, 5.soruya 216 (% 58) kişi, 6.soruya 268 (% 47) kişi, 7.soruya 339 (% 60) kişi, 8.soruya 326 (% 58) kişi, 9.soruya 262 (% 46) kişi, 10.soruya 332 (% 59) kişi, 11.soruya 364 (% 64) kişi en fazla “tamamen katılıyorum” olarak cevap vermiştir. 4.soruya ise 193 (% 34) kişi “katılıyorum” olarak en fazla cevabı vermiştir.

Tablo 4.3. Cinsiyet demografik değişkenine göre anket sorularının T-Test sonuçları

Anket	Cinsiyet Grupları	N	Ortalama	Standart Sapma	U	p
Çocuğumun sağlıklı olması	Kadın	298	1.285	0.571	43266	0.010*
	Erkek	67	1.213	0.610		
Sosyal ilişkiler geliştirme	Kadın	298	1.483	0.784	42177	0.135
	Erkek	67	1.438	0.840		
Okul stresinden kurtulma	Kadın	298	1.718	1.012	43368	0.034*
	Erkek	67	1.584	0.986		
İleride maddi kazanç elde etmesi	Kadın	298	2.235	1.130	38098	0.366
	Erkek	67	2.333	1.182		
Profesyonel spor eğitimi görmesi	Kadın	298	2.027	1.044	40611	0.652
	Erkek	67	2.007	1.076		
Takım ruhu bilincinin oluşması	Kadın	298	1.745	0.830	41131.5	0.448
	Erkek	67	1.745	0.939		
Boş zamanlarının değerlendirmesi	Kadın	298	1.584	0.766	43009	0.056
	Erkek	67	1.558	0.950		
Kötü alışkanlıklardan korunması	Kadın	298	1.755	1.118	40535.5	0.662
	Erkek	67	1.715	1.080		
İleride spor alanında lisans eğitimi alması	Kadın	298	1.973	1.098	41556.5	0.328
	Erkek	67	1.903	1.113		
Yarışma ve özgüven duygusunun gelişmesi	Kadın	298	1.587	0.817	41911.5	0.209
	Erkek	67	1.547	0.885		
Sorumluluk duygusunun gelişimi	Kadın	298	1.507	0.834	40649.5	0.596
	Erkek	67	1.472	0.805		

p<0.05*

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine ilişkin anket soruları t-test (Mann-Whitney U) ile analiz edilmiştir. Çocuklarının sağlıklı olması ($p<0.010^*$) ve okul stresinden kurtulması ($p<0.034^*$) için gönderenler velilerin cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu, sosyal ilişkiler geliştirme, ileride maddi kazanç elde etmesi, profesyonel spor eğitimi görmesi, takım ruhu bilincinin oluşması, boş zamanlarının değerlendirmesi, kötü alışkanlıklardan korunması, ileride spor alanında lisans eğitimi alması, yarışma ve özgüven duygusunun gelişmesi, sorumluluk duygusunun gelişimi için gönderen veliler arasında ise anlamlı farklılaşma olmadığı görülmüştür ($p<0.05$). Ebeveynlerin cinsiyet değişkenine göre yaz spor okullarına çocuklarını gönderme eğilimleri anket sorularından çocuklarının sağlıklı olması (Kadın $\bar{x}$: 1.285; Erkek $\bar{x}$:1.213) ve okul stresinden kurtulması (Kadın $\bar{x}$:1.718; Erkek $\bar{x}$: 1.584) ifadelerinde kadınların erkeklere

göre daha fazla çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine sahip olduklarını göstermektedir.

Tablo 4.4. Daha önce spor yapma durumu demografik değişkenine göre anket sorularının T-Test sonuçları

Anket	Spor Yapma Grupları	N	Ortalama	Standart Sapma	U	p
Çocuğumun sağlıklı olması	Evet	327	1.248	0.599	38341.5	0.669
	Hayır	238	1.256	0.579		
Sosyal ilişkiler geliştirme	Evet	327	1.437	0.803	36990	0.225
	Hayır	238	1.496	0.820		
Okul stresinden kurtulma	Evet	327	1.618	0.974	37237	0.318
	Hayır	238	1.706	1.038		
İleride maddi kazanç elde etmesi	Evet	327	2.116	1.118	31175	0.001*
	Hayır	238	2.508	1.168		
Profesyonel spor eğitimi görmesi	Evet	327	1.881	1.001	32242.5	0.001*
	Hayır	238	2.206	1.108		
Takım ruhu bilincinin oluşması	Evet	327	1.661	0.831	34247.5	0.008*
	Hayır	238	1.861	0.938		
Boş zamanlarının değerlendirmesi	Evet	327	1.511	0.813	35312.5	0.031*
	Hayır	338	1.655	0.909		
Kötü alışkanlıklardan korunması	Evet	327	1.673	1.085	35076	0.024*
	Hayır	238	1.824	1.115		
İleride spor alanında lisans eğitimi alması	Evet	327	1.835	1.029	34670	0.018*
	Hayır	238	2.084	1.188		
Yarışma ve özgüven duygusunun gelişmesi	Evet	327	1.520	0.843	35611	0.049*
	Hayır	238	1.634	0.855		
Sorumluluk duygusunun gelişimi	Evet	327	1.404	0.715	34591	0.007*
	Hayır	238	1.609	0.934		

p<0.05*

Katılımcıların daha önce spor yapma durumu değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine ilişkin anket soruları t-test (Mann-Whitney U) ile analiz edilmiştir. Anket sorularından “çocuğumun sağlıklı olması ($p<0.669$), sosyal ilişkiler geliştirme ($p<0.225$) ve okul stresinden kurtulma ($p<0.318$) soruları hariç olmak üzere diğer bütün sorularda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görülmüştür ($p<0.05$). Velilerin daha önce spor yapma durumu değişkenine göre ileride maddi kazanç elde etmesi, profesyonel spor eğitimi görmesi, takım ruhu bilincinin oluşması, boş zamanlarının değerlendirmesi, kötü alışkanlıklardan korunması, ileride spor alanında lisans eğitimi alması, yarışma ve özgüven duygusunun gelişmesi, sorumluluk

Sorular	Yaş Grupları	N	Mean	Kareler Top.	f	Ort. Kare	F	p	Anlamlı Fark
			.454						
	d-40-46	122	.508						
	e-47 yaş ve üzeri	43	.395						
Profesyonel spor eğitimi görmesi	a-25 yaş ve altı	180	.756	20.875	4	5.219	.783	0.001*	a<c, a<d
	b-26-32	101	.069						
	c-33-39	119	.168						
	d-40-46	122	.230						
	e-47 yaş ve üzeri	43	.977						
Takım ruhu bilincinin oluşması	a-25 yaş ve altı	180	.700	0.640	4	0.160	.204	0.936	-
	b-26-32	101	.782						
	c-33-39	119	.765						
	d-40-46	22	.746						
	e-47 yaş ve üzeri	43	.791						
Boş zamanlarının değerlendirilmesi	a-25 yaş ve altı	180	.550	2.780	4	0.695	.946	0.437	-
	b-26-32	101	.465						
	c-33-39	119	.563						
	d-40-46	122	.656						
	e-47 yaş ve üzeri	43	.698						
Kötü alışkanlıklardan korunması	a-25 yaş ve altı	180	.706	10.165	4	2.541	.119	0.077	-
	b-26-32	101	.525						
	c-33-39	119	.723						
	d-40-46	122	.943						
	e-47 yaş ve üzeri	43	.814						
İleride spor alanında lisans eğitimi alması	a-25 yaş ve altı	180	.789	33.976	4	8.494	.273	0.001*	a<d, a<e b<d, b<e
	b-26-32	101	.634						
	c-33-39	119	.941						
	d-40-46	122	.279						
	e-47 yaş ve üzeri	43	.326						
Yarışma ve	a-25 yaş ve altı	180		0.334				0.977	

Sorular	Yaş Grupları	N	Mean	Kareler Top.	f	Ort. Kare	F	p	Anlamlı Fark
özgüven duygusunun gelişmesi			.567			.083	.115		
	b-26-32	101	.594						
	c-33-39	119	.555						
	d-40-46	122	.541						
	e-47 yaş ve üzeri	43	.628						
Sorumluluk duygusunun gelişimi	a-25 yaş ve altı	180	.422	1.714	4	0.428	0.636	0.637	-
	b-26-32	101	.535						
	c-33-39	119	.471						
	d-40-46	122	.557						
	e-47 yaş ve üzeri	43	.535						

Katılımcıların yaş değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine ilişkin anket soruları tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile test edilmiştir. Anket sorularından “çocuğumun sağlıklı olması ($p<0.001$), okul stresinden kurtulma ($p<0.007$), ileride maddi kazanç elde etmesi ($p<0.004$), profesyonel spor eğitimi görmesi ($p<0.001$), ileride spor alanında lisans eğitimi alması ($p<0.001$) sorularında istatistiksel anlamda fark olduğu diğer sorularda ise istatistiksel olarak anlamlı farklılaşma olmadığı anlaşılmıştır ($p<0.05$).

Çalışmanın analiz sonuçlarında hangi gruplar arasında istatistiksel fark olduğu Post-Hoc tukey testi belirlenmiştir. Bu sonuçlarda sırasıyla; çocuğumun sağlıklı olması sorusunda 25 yaş ve altı ($\bar{x}$: 1.350) bireylerin, 26-32 yaş ($\bar{x}$: 1.010) ve 33-39 yaş ($\bar{x}$: 1.160) bireylere göre daha fazla; 26-32 yaş ($\bar{x}$: 1.010) grubunun 40-46 yaş ($\bar{x}$: 1.320) ve 47 yaş ve üzeri ($\bar{x}$: 1.465) grubuna göre daha az; 33-39 yaş ($\bar{x}$: 1.160) grubunun 47 yaş ve üzeri ($\bar{x}$: 1.465) grubuna göre daha az, okul stresinden kurtulma sorusunda 25 yaş ve altı ($\bar{x}$: 1.789) bireylerin 26-32 yaş ($\bar{x}$: 1.347) yaş bireylere göre daha fazla, profesyonel spor eğitimi görmesi 25 yaş ve altı ($\bar{x}$: 1.756) bireylerin 33-39 yaş ($\bar{x}$: 2.168) ve 40-46 yaş ($\bar{x}$: 2.230) daha az, ileride spor alanında lisans eğitimi alması 25 yaş ve altı ($\bar{x}$: 1.789) bireylerin 40-46 yaş ($\bar{x}$: 2.279) ve 47 yaş ve üzeri ($\bar{x}$: 2.326) grubuna göre daha az olmak üzere velilerin çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine sahip oldukları tespit edilmiştir.

Sorular	Eğitim Düzeyi Grupları	N	Mean	Kareler Top.	df	Ort. Kare	F	p	Anlamlı Fark
	c-Üniversite ve Üstü	86	1.395						

Katılımcıların eğitim düzeyi değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine ilişkin anket soruları tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile test edilmiştir. Anket sorularından sadece “ileride spor alanında lisans eğitimi alması ($p<0.014$)” sorusunda istatistiksel anlamda fark olduğu çocuğunun sağlıklı olması, sosyal ilişkiler geliştirme, okul stresinden kurtulma, ileride maddi kazanç elde etmesi, profesyonel spor eğitimi görmesi, takım ruhu bilincinin oluşması, boş zamanlarının değerlendirilmesi, kötü alışkanlıklardan korunması, sorumluluk duygusunun gelişimi, yarışma ve özgüven duygusunun gelişmesi sorularında ise istatistiksel anlamda farklılaşma olmadığı görülmüştür ($p<0.05$).

Çalışmanın analiz sonuçlarında hangi gruplar arasında istatistiksel fark olduğu Post-Hoc Tukey testi belirlenmiş olup İlkokul ve Ortaokul eğitim düzeyinde ($\bar{x}$: 2.072) olan bireylerin Lise eğitim ($\bar{x}$: 1.813) düzeyindeki bireylere göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerinin daha fazla olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 4.7. Meslek durum değişkenine göre anket sorularının tek yönlü varyans analiz (ANOVA) sonuçları

Sorular	Meslek Grupları	N	Mean	Kareler Top.	df	Ort. Kare	F	p	Anlamlı Fark
Çocuğunun sağlıklı olması	a-İşsiz	128	1.273	7.721	5	1.544	4.577	0.001*	c<f d<f
	b-Memur	53	1.226						
	c-İşçi	104	1.125						
	d-Esnaf	89	1.090						
	e-Özel Sektör	49	1.347						
	f-Diğer	142	1.401						
Sosyal ilişkiler geliştirme	a-İşsiz	128	1.414	5.394	5	1.079	1.652	0.144	-
	b-Memur	53	1.283						
	c-İşçi	104	1.452						
	d-Esnaf	89	1.494						
	e-Özel Sektör	49	1.347						
	f-Diğer	142	1.599						
Okul stresinden kurtulma	a-İşsiz	128	1.672	20.578	5	4.116	4.220	0.001*	c<f d<f
	b-Memur	53	1.509						
	c-İşçi	104	1.490						
	d-Esnaf	89	1.438						
	e-Özel Sektör	49	1.653						
	f-Diğer	142	1.951						
İleride	a-İşsiz	128	2.297	3.105	5	0.621	0.463	0.804	-

Sorular	Meslek Grupları	N	Mean	Kareler Top.	df	Ort. Kare	F	p	Anlamlı Fark
maddi kazanç elde etmesi	b-Memur	53	2.415						
	c-İşçi	104	2.250						
	d-Esnaf	89	2.315						
	e-Özel Sektör	49	2.388						
	f-Diğer	142	2.183						
Profesyonel spor eğitimi görmesi	a-İşsiz	128	1.813	16.419	5	3.284	2.983	0.011*	a<d
	b-Memur	53	1.887						
	c-İşçi	104	2.173						
	d-Esnaf	89	2.258						
	e-Özel Sektör	49	2.184						
	f-Diğer	142	1.930						
Takım ruhu bilincinin oluşması	a-İşsiz	128	1.625	4.314	5	0.863	1.109	0.354	-
	b-Memur	53	1.679						
	c-İşçi	104	1.779						
	d-Esnaf	89	1.899						
	e-Özel Sektör	49	1.755						
	f-Diğer	142	1.754						
Boş zamanlarının değerlendirilmesi	a-İşsiz	128	1.555	1.772	5	0.354	0.480	0.791	-
	b-Memur	53	1.509						
	c-İşçi	104	1.510						
	d-Esnaf	89	1.607						
	e-Özel Sektör	49	1.714						
	f-Diğer	142	1.585						
Kötü alışkanlıklar dan korunması	a-İşsiz	128	1.711	0.830	5	0.166	0.136	0.984	-
	b-Memur	53	1.755						
	c-İşçi	104	1.702						
	d-Esnaf	89	1.697						
	e-Özel Sektör	49	1.796						
	f-Diğer	142	1.782						
İleride spor alanında lisans eğitimi alması	a-İşsiz	128	1.992	1.521	5	0.304	0.248	0.941	-
	b-Memur	53	1.943						
	c-İşçi	104	1.865						
	d-Esnaf	89	1.910						
	e-Özel Sektör	49	2.041						
	f-Diğer	142	1.930						
Yarışma ve özgüven duygusunun gelişmesi	a-İşsiz	128	1.500	4.224	5	0.845	1.174	0.321	-
	b-Memur	53	1.491						
	c-İşçi	104	1.529						
	d-Esnaf	89	1.753						
	e-Özel Sektör	49	1.612						
	f-Diğer	142	1.556						
Sorumluluk duygusunun gelişimi	a-İşsiz	128	1.461	2.675	5	0.535	0.794	0.554	-
	b-Memur	53	1.415						
	c-İşçi	104	1.529						
	d-Esnaf	89	1.629						
	e-Özel Sektör	49	1.449						
	f-Diğer	142	1.444						

Katılımcıların mesleki durum değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine ilişkin anket soruları tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile test edilmiştir. Anket sorularından “çocuğumun sağlıklı olması ($p<0.001$), okul stresinden kurtulma ($p<0.001$), profesyonel spor eğitimi görmesi ($p<0.011$) sorularında istatistiksel anlamda fark olduğu diğer sorularda ise istatistiksel olarak anlamlı farklılaşma olmadığı anlaşılmıştır ($p<0.05$). Çalışmanın analiz sonuçlarında hangi gruplar arasında istatistiksel fark olduğu Post-Hoc Ptukey testi belirlenmiştir. Bu sonuçlarda sırasıyla; çocuğumun sağlıklı olması sorusunda işçiliği ($\bar{x}$: 1.125) meslek olarak belirten bireylerin, özel sektör ($\bar{x}$: 1.347) olarak belirtenlere göre daha az ve esnaf ($\bar{x}$: 1.090) olarak belirten bireylerin, özel sektör ($\bar{x}$: 1.347) olarak belirtenlere göre daha az, okul stresinden kurtulma sorusunda işçi ($\bar{x}$: 1.490) olanların diğer ($\bar{x}$: 1.951) meslek gruplarına göre daha az ve esnaf ($\bar{x}$: 1.438) olarak belirten bireylerin diğer ($\bar{x}$: 1.951) meslek gruplarına göre daha az, profesyonel spor eğitimi görmesi sorusunda işsiz ($\bar{x}$: 1.813) olarak belirten bireylerin esnaf ($\bar{x}$: 1.090) olarak belirten bireylere göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerinin daha az olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 4.8. Aile aylık gelir düzeyi değişkenine göre anket sorularının tek yönlü varyans analiz (ANOVA) sonuçları

Sorular	Gelir Düzeyi Grupları	N	Mean	Kareler Top.	df	Ort. Kare	F	p	Anlamlı Fark
Çocuğumun sağlıklı olması	a-Asgari Ücret	236	1.275	2.492	2	1.246	3.613	0.028*	b<c
	b-5501-8000 TL arası	194	1.165						
	c-8001 TL ve üzeri	135	1.333						
Sosyal ilişkiler geliştirme	a-Asgari Ücret	236	1.470	0.187	2	0.093	0.142	0.868	-
	b-5501-8000 TL arası	194	1.474						
	c-8001 TL ve üzeri	135	1.430						
Okul stresinden kurtulma	a-Asgari Ücret	236	1.729	2.789	2	1.395	1.392	0.249	-
	b-5501-8000 TL arası	194	1.567						
	c-8001 TL ve üzeri	135	1.652						
İleride maddi kazanç elde etmesi	a-Asgari Ücret	236	2.233	0.949	2	0.475	0.355	0.701	-
	b-5501-8000 TL arası	194	2.314						
	c-8001 TL ve üzeri	135	2.319						
Profesyonel spor eğitimi görmesi	a-Asgari Ücret	236	2.034	4.096	2	2.048	1.833	0.161	-
	b-5501-8000 TL arası	194	2.098						
	c-8001 TL ve üzeri	135	1.874						
Takım ruhu bilincinin oluşması	a-Asgari Ücret	236	1.742	1.010	2	0.505	0.647	0.524	-
	b-5501-8000 TL arası	194	1.794						
	c-8001 TL ve üzeri	135	1.681						
Boş zamanlarının değerlendirmesi	a-Asgari Ücret	236	1.602	0.777	2	0.389	0.528	0.590	-
	b-5501-8000 TL arası	194	1.521						
	c-8001 TL ve üzeri	135	1.593						
Kötü alışkanlıklardan korunması	a-Asgari Ücret	236	1.708	5.271	2	2.635	2.190	0.113	-
	b-5501-8000 TL arası	194	1.655						
	c-8001 TL ve üzeri	135	1.904						
İleride spor alanında lisans eğitimi alması	a-Asgari Ücret	236	1.979	1.611	2	0.806	0.660	0.517	-
	b-5501-8000 TL arası	194	1.866						
	c-8001 TL ve üzeri	135	1.978						
Yarışma ve	a-Asgari	236	1.597	2.115	2	1.058	1.469	0.231	-

Sorular	Yaşanılan Ev Grupları	N	Mean	Kareler Top.	df	Ort. Kare	F	p	Anlamlı Fark
Boş zamanlarının değerlendirilmesi	c-Lojman	9	1.444	0.809	2	0.405	0.550	0.577	-
	a-Kira	207	1.546						
	b-Kendi Malımız	349	1.593						
	c-Lojman	9	1.333						
Kötü alışkanlıklardan korunması	a-Kira	207	1.662	1.811	2	0.905	0.748	0.474	-
	b-Kendi Malımız	349	1.779						
	c-Lojman	9	1.778						
İleride spor alanında lisans eğitimi alması	a-Kira	207	1.908	0.343	2	0.171	0.140	0.869	-
	b-Kendi Malımız	349	1.957						
	c-Lojman	9	2.000						
Yarışma ve özgüven duygusunun gelişmesi	a-Kira	207	1.527	0.577	2	0.288	0.399	0.671	-
	b-Kendi Malımız	349	1.593						
	c-Lojman	9	1.556						
Sorumluluk duygusunun gelişimi	a-Kira	207	1.454	1.905	2	0.952	1.419	0.243	-
	b-Kendi Malımız	349	1.521						
	c-Lojman	9	1.111						

Katılımcıların ailenin yaşadığı ev değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine ilişkin anket soruları tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile test edilmiştir. Anket sorularından hiçbirinde istatistiksel anlamda farklılaşma olmadığı görülmüştür ($p < 0.05$).

Tablo 4.10. Ebeveynlerin cinsiyet değişkenine göre yaz spor okullarına göndermede karşılaştıkları olumsuzlukların dağılımı

Cinsiyet	Kadın				Erkek			
	Evet		Hayır		Evet		Hayır	
İfadeler	N	%	N	%	N	%	N	%
Spor okulu eğitim bedeli ödemelerindeki maddi sıkıntı	161	54,027	137	45,973	148	55,431	119	44,569
Spor eğitim merkezine gidiş ve gelişlerdeki ulaşım zorluğu	151	50,671	147	49,329	141	52,809	126	47,191
Kış ve yaz aylarındaki olumsuz iklim koşullarının etkisi	170	57,047	128	42,953	137	51,311	130	48,689
Spor eğitimi nedeniyle okul ve derslere olan ilgisinin azalması	110	36,913	188	63,087	105	39,326	162	60,674
Spor okulundaki fiziksel koşulların yetersizliği	114	38,255	184	61,745	118	44,195	149	55,805

Ebeveynlerin cinsiyet değişkenine göre yaz spor okullarına göndermede karşılaştıkları olumsuzlukların incelendiği tabloya ilişkin frekans (N) ve yüzde (%) analizleri yapılmıştır. Bu analizlere göre; maddi sıkıntı durumlarında kadınların

(%54,027), erkeklerin (%55,431) oranında, ulaşım zorluğunda kadınların (%50,671), erkeklerin (%52,809) oranında, olumsuz iklim koşulları bakımından kadınların (%57,047) ve erkeklerin (%51,311) oranında olumsuzluk (evet) yaşadıkları tespit edilmiştir. Bununla birlikte katılımcılarda çocuğun okul ve derslere ilgilerinin azalması düşüncesi kadınlarda (%63,087) oranında ve erkeklerde (%60,674) oranında bu olumsuzluğa katılmadıkları (hayır) ile spor okullarındaki fiziksel koşulların yetersizliğinde kadınların (%61,745) oranında ve erkeklerin (%55,805) oranında bu olumsuzluğa (hayır) katılmadıkları anlaşılmıştır.

Tablo 4.11. Ebeveynlerin cinsiyet değişkenine göre yaz spor okullarına göndermede karşılaştıkları olumsuzlukların her bir soruya ilişkin karşılaştırılması

Anket Soruları	Cinsiyet Grupları	N	Ort.	S.S.	U	p
Spor okulu eğitim bedeli ödemelerindeki maddi sıkıntı	Kadın	298	1.460	0.499	40341.500	0.738
	Erkek	267	1.446	0.498		
Spor eğitim merkezine gidiş ve gelişlerdeki ulaşım zorluğu	Kadın	298	1.493	0.501	40633.500	0.612
	Erkek	267	1.472	0.500		
Kış ve yaz aylarındaki olumsuz iklim koşullarının etkisi	Kadın	298	1.430	0.496	37501.000	0.172
	Erkek	267	1.487	0.501		
Spor eğitimi nedeniyle okul ve derslere olan ilgisinin azalması	Kadın	298	1.631	0.483	40743.000	0.556
	Erkek	267	1.607	0.489		
Spor okulundaki fiziksel koşulların yetersizliği	Kadın	298	1.617	0.487	42146.000	0.152
	Erkek	267	1.558	0.498		

*p<0.05

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına göndermelerinde yaşadıkları olumsuzluklar t-test (Mann-Whitney U test) ile analiz edilmiştir. Sonuç olarak ebeveynlerin cinsiyet değişkenine göre karşılaştıkları olumsuzluklarda istatistiksel anlamda farklılaşma olmadığı görülmüştür (p<0.05).

Tablo 4.12. Ebeveynlerin spor yapma değişkenine göre yaz spor okullarındaki olumsuzlukların karşılaştırılması

Anket Soruları	Spor Yapma Durumu Grupları	N	Ort.	S.S.	U	p
Spor okulu eğitim bedeli ödemelerindeki maddi sıkıntı	Evet	327	1.489	0.501	42257.000	0.043*
	Hayır	238	1.403	0.492		
Spor eğitim merkezine gidiş ve gelişlerdeki ulaşım zorluğu	Evet	327	1.514	0.501	41737.500	0.089
	Hayır	238	1.441	0.498		
Kış ve yaz aylarındaki olumsuz iklim koşullarının etkisi	Evet	327	1.486	0.501	41647.500	0.098
	Hayır	238	1.416	0.494		
Spor eğitimi nedeniyle okul ve derslere olan ilgisinin azalması	Evet	327	1.602	0.490	37340.500	0.329
	Hayır	238	1.643	0.480		
Spor okulundaki fiziksel koşulların yetersizliği	Evet	327	1.609	0.489	40685.000	0.278
	Hayır	238	1.563	0.497		

*p<0.05

Katılımcıların spor yapma değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına göndermelerinde yaşadıkları olumsuzluklar t-test (Mann-Whitney U test) ile analiz edilmiştir. Sonuç olarak bireylerin spor yapma durumlarına göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderirken yaşadıkları eğitim bedeli ödemelerindeki maddi sıkıntı çekme ($W=42257.000$; $p<0.043^*$) değişkeninde istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu diğer değişkenlerde ise anlamlı farklılaşma olmadığı görülmüştür ($p<0.05$). Bu sonuçlara göre bireylerin spor okulu eğitim bedeli ödemelerindeki maddi sıkıntı çekmelerinde daha önce spor yapanların ($\bar{x}$: 1.489), spor yapmayanlara ($\bar{x}$: 1.403), göre daha fazla olumsuzluk yaşadıkları anlaşılmıştır.

Tablo 4.13. Eğilim anketi ortalama puanına göre olumsuzlukların karşılaştırılması

Anket	Olumsuzluk	Gruplar	N	Ort.	S.S.	d	t	p
Eğilim Anketi Ortalama Puan	Spor okulu eğitim bedeli ödemelerindeki maddi sıkıntı	Evet	09	.608	.692	63	1.009	.313
		Hayır	56	.668	.705			
	Spor eğitim merkezine gidiş ve gelişlerdeki ulaşım zorluğu	Evet	92	.483	.595	63	5.509	.001*
		Hayır	73	.799	.762			
	Kış ve yaz aylarındaki olumsuz iklim koşullarının etkisi	Evet	07	.645	.715	63	.355	.723
		Hayır	58	.624	.679			
	Spor eğitimi nedeniyle okul ve derslere olan ilgisinin azalması	Evet	15	.605	.708	63	0.820	.412
		Hayır	50	.654	.692			
	Spor okulundaki fiziksel koşulların yetersizliği	Evet	32	.582	.728	63	1.522	.129
		Hayır	33	.673	.675			

Ebeveynlerin yaz spor okullarına çocuklarını gönderme eğilim anketi ortalama puanı ile çocuklarını yaz spor okullarına gönderme olumsuzluklar t-test ile analiz edilmiştir. Bu analiz sonuçlara göre “Spor eğitim merkezine gidiş ve gelişlerdeki ulaşım zorluğu ($t=-5.509$; $p<0.001$) değişkeninde istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu diğer değişkenlerde ise anlamlı farklılaşma olmadığı görülmüştür ($p<0.05$). Bireylerin spor eğitim merkezlerine gidiş ve geliş olarak ifade edilen ulaşım faktöründe evet ($\bar{x}$: 1.483) olumsuzluk yaşıyoruz diyenlerin hayır ($\bar{x}$: 1.799) olumsuzluk yaşamıyoruz diyenlere göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerinin daha az olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 4.14. Yaz spor okulu eğitim anket soruları korelasyon (Pearson) analizi

Sorular			N	Pearson's r	p
SO1	-	SO2	565	0.458	< .001***
SO1	-	SO3	565	0.396	< .001***
SO1	-	SO4	565	0.286	< .001***
SO1	-	SO5	565	0.206	< .001***
SO1	-	SO6	565	0.321	< .001***
SO1	-	SO7	565	0.290	< .001***
SO1	-	SO8	565	0.351	< .001***
SO1	-	SO9	565	0.279	< .001***
SO1	-	SO10	565	0.373	< .001***
SO1	-	SO11	565	0.401	< .001***
SO2	-	SO3	565	0.531	< .001***
SO2	-	SO4	565	0.234	< .001***
SO2	-	SO5	565	0.274	< .001***
SO2	-	SO6	565	0.408	< .001***
SO2	-	SO7	565	0.413	< .001***
SO2	-	SO8	565	0.461	< .001***
SO2	-	SO9	565	0.362	< .001***
SO2	-	SO10	565	0.587	< .001***
SO2	-	SO11	565	0.584	< .001***
SO3	-	SO4	565	0.268	< .001***
SO3	-	SO5	565	0.228	< .001***
SO3	-	SO6	565	0.295	< .001***
SO3	-	SO7	565	0.447	< .001***
SO3	-	SO8	565	0.423	< .001***
SO3	-	SO9	565	0.358	< .001***
SO3	-	SO10	565	0.414	< .001***
SO3	-	SO11	565	0.394	< .001***
SO4	-	SO5	565	0.469	< .001***
SO4	-	SO6	565	0.293	< .001***
SO4	-	SO7	565	0.197	< .001***
SO4	-	SO8	565	0.320	< .001***
SO4	-	SO9	565	0.429	< .001***
SO4	-	SO10	565	0.265	< .001***
SO4	-	SO11	565	0.272	< .001***
SO5	-	SO6	565	0.447	< .001***
SO5	-	SO7	565	0.311	< .001***
SO5	-	SO8	565	0.262	< .001***
SO5	-	SO9	565	0.533	< .001***
SO5	-	SO10	565	0.377	< .001***
SO5	-	SO11	565	0.337	< .001***
SO6	-	SO7	565	0.397	< .001***
SO6	-	SO8	565	0.356	< .001***
SO6	-	SO9	565	0.310	< .001***
SO6	-	SO10	565	0.515	< .001***
SO6	-	SO11	565	0.447	< .001***
SO7	-	SO8	565	0.399	< .001***
SO7	-	SO9	565	0.368	< .001***
SO7	-	SO10	565	0.408	< .001***
SO7	-	SO11	565	0.473	< .001***
SO8	-	SO9	565	0.399	< .001***
SO8	-	SO10	565	0.387	< .001***
SO8	-	SO11	565	0.429	< .001***
SO9	-	SO10	565	0.360	< .001***
SO9	-	SO11	565	0.409	< .001***
SO10	-	SO11	565	0.648	< .001***

* p < .05, ** p < .01, *** p < .001

Yaz spor okulu eğilim anket soruları arasındaki ilişki düzeyi korelasyon (pearson) analizi ile test edilmiştir. Sonuç olarak bütün soruların birbiri ile ($p < .001$) pozitif yönlü yüksek oranda ilişkisinin olduğu anlaşılmıştır.

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, Gaziantep ilindeki spor okullarına katılan öğrencilerin ailelerinin, sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik yapılarının ve ebeveynlerin beklenti düzeyleri arasındaki ilişki ortaya konulmuştur. Çalışma Gaziantep ilinde spor okullarına çocuklarını yollayan ebeveynleri kapsamaktadır.

Araştırmaya katılan gönüllülerin demografik bilgileri ve yüzdelik dağılımları gösterilmiştir. Cinsiyet değişkenine göre; katılımcıların 298 (% 53) kadın, 267 (%47)' si erkek olarak belirlenmiştir. Yaş değişkenine göre; 25 yaş ve altı 180 (% 32) kişi, 26-32 yaş arası 101 (% 18) kişi, 33-39 yaş arası 119 (% 20) kişi, 40-46 yaş arası 122 (% 22) kişi, 47 yaş ve üzeri 43 (% 8) kişi katılmıştır. Öğrenim durumu değişkenine göre; ilkokul ve ortaokul mezunu 180 (% 32) kişi, lise mezunu 299 (% 53) kişi, üniversite ve üstü mezunu 86 (% 15) kişi olarak belirlenmiştir. Meslek değişkenine göre; işsiz olan 128 (% 23) kişi, memur 53 (% 9) kişi, işçi 104 (% 18) kişi, esnaf 89 (% 16) kişi, özel sektör 49 (% 9) kişi, diğer grup 142 (% 25) kişi olarak tespit edilmiştir. Aile aylık gelir değişimine göre; asgari ücret alanlar 236 (% 42) kişi, 5501-8000 arası 194 (% 34) kişi, 8001 ve üzeri 135 (% 24) kişi olarak belirlenmiştir. Spor geçmişi değişkenine göre; 327 (% 58) kişi evet, 238 (% 32) kişi hayır olarak cevap vermiştir. Yaşadığı ev değişkenine göre; kirada oturan 237 (% 36) kişi, kendi malında oturan 349 (% 62) kişi, lojmanda oturan 9 (% 2) kişi olarak tespit edilmiştir. Bu durum, çocuklarını spor okullarına yollayan ebeveynlerin eğitimle ve sporla ilgili olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan gönüllülerin cinsiyet faktörüne göre yaz spor okullarına çocuklarını gönderme eğilimleri analiz edildiğinde çocuklarının sağlıklı olması (Kadın $\bar{x}$: 1.285; Erkek $\bar{x}$:1.213) ve okul stresinden kurtulması (Kadın $\bar{x}$:1.718; Erkek $\bar{x}$: 1.584) ifadelerinde kadınların erkeklere göre daha fazla çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine sahip olduklarını göstermektedir.

Velilerin daha önce spor yapma durumu değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine ilişkin analiz sonuçları incelendiğinde “ileride maddi kazanç elde etmesi (Evet $\bar{x}$: 2.116; Hayır $\bar{x}$: 2.508), profesyonel spor eğitimi görmesi (Evet $\bar{x}$: 1.881; Hayır $\bar{x}$: 2.206), takım ruhu bilincinin oluşması (Evet $\bar{x}$: 1.661; Hayır $\bar{x}$: 1.861), boş zamanlarının değerlendirilmesi (Evet $\bar{x}$: 1.511; Hayır $\bar{x}$: 1.655), kötü alışkanlıklardan korunması (Evet $\bar{x}$: 1.673; Hayır $\bar{x}$: 1.824), ileride spor alanında lisans eğitimi alması (Evet $\bar{x}$: 1.835; Hayır $\bar{x}$: 2.084), yarışma ve özgüven duygusunun gelişmesi (Evet $\bar{x}$: 1.5205; Hayır $\bar{x}$: 1.634), sorumluluk duygusunun gelişimi (Evet $\bar{x}$:

1.404; Hayır $\bar{x}$: 1.609) ortalamalarına gör daha önce spor yapmayan velilerin çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerinin daha fazla olduğu anlaşılmıştır.

Katılımcıların yaş değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine ilişkin analiz sonuçları incelendiğinde çocuğunun sağlıklı olması sorusunda 25 yaş ve altı ($\bar{x}$: 1.350) bireylerin, 26-32 yaş ($\bar{x}$: 1.010) ve 33-39 yaş ($\bar{x}$: 1.160) bireylere göre daha fazla; 26-32 yaş ($\bar{x}$: 1.010) grubunun 40-46 yaş ($\bar{x}$: 1.320) ve 47 yaş ve üzeri ($\bar{x}$: 1.465) grubuna göre daha az; 33-39 yaş ($\bar{x}$: 1.160) grubunun 47 yaş ve üzeri ($\bar{x}$: 1.465) grubuna göre daha az, okul stresinden kurtulma sorusunda 25 yaş ve altı ($\bar{x}$: 1.789) bireylerin 26-32 yaş ($\bar{x}$: 1.347) yaş bireylere göre daha fazla, profesyonel spor eğitimi görmesi 25 yaş ve altı ($\bar{x}$: 1.756) bireylerin 33-39 yaş ($\bar{x}$: 2.168) ve 40-46 yaş ($\bar{x}$: 2.230) daha az, ileride spor alanında lisans eğitimi alması 25 yaş ve altı ($\bar{x}$: 1.789) bireylerin 40-46 yaş ($\bar{x}$: 2.279) ve 47 yaş ve üzeri ($\bar{x}$: 2.326) grubuna göre daha az olmak üzere velilerin çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine sahip oldukları tespit edilmiştir.

Katılımcıların eğitim düzeyi değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine ilişkin analiz sonuçları incelendiğinde “ileride spor alanında lisans eğitimi alması ($p < 0.014$)” sorusunda istatistiksel anlamda fark olduğu çocuğunun sağlıklı olması, sosyal ilişkiler geliştirme, okul stresinden kurtulma, ileride maddi kazanç elde etmesi, profesyonel spor eğitimi görmesi, takım ruhu bilincinin oluşması, boş zamanlarının değerlendirilmesi, kötü alışkanlıklardan korunması, sorumluluk duygusunun gelişimi, yarışma ve özgüven duygusunun gelişmesi sorularında ise matematiksel olarak farklılık olduğu ama istatistiksel anlamda farklılaşma olmadığı İlkokul ve Ortaokul eğitim düzeyinde ($\bar{x}$: 2.072) olan bireylerin Lise eğitim ($\bar{x}$: 1.813) düzeyindeki bireylere göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerinin daha fazla olduğu anlaşılmıştır

Katılımcıların mesleki durum değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine ilişkin analiz sonuçları incelendiğinde “çocuğunun sağlıklı olması ($p < 0.001$), okul stresinden kurtulma ($p < 0.001$), profesyonel spor eğitimi görmesi ($p < 0.011$) sorularında istatistiksel anlamda fark olduğu diğer sorularda ise istatistiksel olarak anlamlı farklılaşma olmadığı anlaşılmıştır ($p < 0.05$).

Katılımcıların aile aylık gelir durum değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerine ilişkin analiz sonuçları incelendiğinde 5501-8000 TL arası ($\bar{x}$: 1.165) gelire sahip bireylerin 8001 TL ve üzeri ($\bar{x}$: 1.333) gelire sahip bireylere

göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderme eğilimlerinin daha az olduğu anlaşılmıştır.

Ebeveynlerin cinsiyet değişkenine göre yaz spor okullarına göndermede karşılaştıkları olumsuzluklar incelendiğinde; maddi sıkıntı durumlarında kadınların (%54,027), erkeklerin (%55,431) oranında, ulaşım zorluğunda kadınların (%50,671), erkeklerin (%52,809) oranında, olumsuz iklim koşulları bakımından kadınların (%57,047) ve erkeklerin (%51,311) oranında olumsuzluk (evet) yaşadıkları tespit edilmiştir. Bununla birlikte katılımcılarda çocuğun okul ve derslere ilgilerinin azalması düşüncesi kadınlarda (%63,087) oranında ve erkeklerde (%60,674) oranında bu olumsuzluğa katılmadıkları (hayır) ile spor okullarındaki fiziksel koşulların yetersizliğinde kadınların (%61,745) oranında ve erkeklerin (%55,805) oranında bu olumsuzluğa (hayır) katılmadıkları anlaşılmıştır.

Katılımcıların spor yapma değişkenine göre çocuklarını yaz spor okullarına göndermelerinde yaşadıkları olumsuzluklar incelendiğinde; bireylerin spor yapma durumlarına göre çocuklarını yaz spor okullarına gönderirken yaşadıkları eğitim bedeli ödemelerindeki maddi sıkıntı çekme ($U=42257.000$; $p<0.043^*$) değişkeninde istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu diğer değişkenlerde ise anlamlı farklılaşma olmadığı görülmüştür ($p<0.05$).

Yapılan araştırmalar incelendiğinde; ailelerin çocuklarını fiziksel ve fizyolojik gelişimine yarar sağlayacağını düşündükleri için, çocuklarının ve kendilerinin belirlediği bir spor branşına yönlendirdiklerini ifade etmişlerdir (Şahan, 2005). Öztürk, Akın ve Damar'ın yapmış olduğu "Velilerin Çocuklarını Basketbol Okullarına Gönderme Sebeplerinde Etkili Olan Nedenlerin Tespiti" adlı araştırmada katılımcıların çocuklarını basketbol okullarına göndermelerindeki en önemli nedenlerin çocuklarının sağlıklarını korumak, kendilerine olan özgüvenlerinin gelmesine yardımcı olmak, sorumluluk bilincine sahip olmak, kötü alışkanlıklardan uzaklaşmak, sosyal anlamda gelişebilmek, okul stresinden uzaklaşarak, takım ruhu içinde hareket etmeyi öğrenmek amacıyla gönderildiği saptanmıştır. Ayrıca katılımcıların basketbol okullarına çocuklarını gönderme nedenlerinden ileriki yaşamlarında maddi anlamda kazanç elde edeceği düşüncesinde olmadığı tespit edilmiştir (Öztürk, Akın ve Damar, 2016). Thompson ve arkadaşları yaptıkları bir araştırmada Hindistan ve Amerika kökenli ailelerin, sportif etkinliklerin çocuklarının fiziksel ve fizyolojik gelişimlerine olumlu katkı sağlayacağına inandıklarını tespit etmişlerdir (Thompson ve ark., 2001). Yine konuyla ilgili literatür bilgileri değerlendirildiğinde, bir çok araştırmacı, ailelerin

çocuklarının fiziksel ve fizyolojik gelişimlerine, fiziksel aktivitelerin önemli katkılar sağladığına inandıklarını ifade etmektedir (Freedson ve Evenson, 1991; Moore ve ark., 1991; Wagner ve Kirch, 2006; Thompson, Rehman ve Humbert, 2005). Aynı şekilde Pehlivan da yaptığı bir araştırmasında ailelerin; sportif etkinliklerin, çocuklarında birçok olumlu değişiklikle beraber fiziksel ve fizyolojik gelişimlerine de önemli katkılar sağladığına inandıklarını belirtmiştir (Pehlivan, 2009). Ailelerin çocuğunu spora ilk önce sağlıklı olmasını isteyerek yönlendirdiği sonucuna varmıştır. Bu sonuç, aynı önem derecesinde olmasa da, bizim araştırmamızda da yüksek bir oranla önemli kriter olarak ortaya çıkmış ve yine bu sonuç iki araştırma arasında paralellik göstermiştir (Kılıcıgil, 1998).

Ailelerin geçmişte spor yapmamış olmalarına rağmen çocuklarını spor okullarına teşvik ettiklerini söyleyebiliriz. Bunun sebebi aileler kendilerinde hissettikleri eksikliği çocuklarının hissetmemelerini istemeleri (Aslan, 2010), obezite (Baltacı, 2008) veya postür bozukluğundan (Karakuş ve Kılınç, 2006) dolayı doktorların tavsiyesi üzerine, basın ve medya kuruluşlarından etkilenmeleri (İlhan ve Gencer, 2012), çocuklarının teknolojiden biraz daha uzak durmasını istemelerinden (Anderson ve ark., 2009) çevresindeki bir çok ailenin çocuklarını bu tarz kurslara gönderdiği için, çocuğun arkadaş grubunun gitmesinden (Weiss ve Stuntz, 2004) dolayı çocuklarını spor okuluna göndermiş olabilirler. Pehlivan (2009) tarafından gerçekleştirilen “Spora Katılan Çocuklara Yönelik Ailelerin Beklentileri, Çocuklarda Gözlenen Davranış Değişimleri ve Spora Katılımın Önündeki Engeller” adlı çalışmada % 91.8’i basketbol spor okuluna katılan çocuğun “kendine güven duygusunun arttığını”, % 87.7’si “arkadaş sayısında artış olduğunu”, % 87.6’sı “daha çok işbirliği içine girip paylaştığını”, % 87.4’ü “daha sağlıklı görüldüğünü” , % 72.4’ü “madde bağımlılığında azalma olduğunu (sigara, alkol, uyuşturucu v.b.)”, % 71.7’si stres, kaygı ve saldırgan davranışlarında azalma olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Spor yapan velilerin, spor yapmayan velilere göre beklentileri daha düşük çıkmıştır. Spor yapan velinin beklentisinin düşük çıkmasından kaynaklı, bu konuda daha gerçekçi düşündüğü söylenebilir. Hizmet kalitesi algısında spor yapan velilerin daha yüksek çıkması ise beklenen bir sonuç olarak yorumlanabilir. Spor yapmayan velilerin memnuniyet düzeyleri, spor yapan velilerden yüksek çıkmıştır. Bu da sporla ilişkisi olan velilerin memnun edilmesi için daha özverili olunması sonucunu ortaya çıkarmıştır. Ülkemizde spora ilişkin tesislerin az olması, ülkenin spor politikasından kaynaklanıyor olabilir. Çocukların oynayabilecekleri alanların az olması, yaşadıkları

çevrede bu merkezleri görüp burada spor yapan insanları model alma olasılığını da etkileyebilir. Fiziksel aktiviteyi engelleyen nedenler olarak; spor sahalarının, tesislerin ve araç gereçlerin yetersiz olması bir çok araştırmada dile getirilmiştir. (Şimşek, 2005; Thompson, Davis, ve ark. 2001; Simons-Morten ve ark. 1996; Aslan, 2010).

Çocuklarını voleybol okuluna gönderen velilerin çoğunlukla ev hanımı,esnaf/özel sektör, ilk-orta okul ve lise mezunu olduğu, cinsiyet, öğrenim durumu ve ailede bulunan çocuk sayısına göre çocukların sportif etkinliklere yönlendirilmesindeki temel nedenler arasında anlamlı farklılık olduğu ifade edilmiştir (Bilgiç ve ark., 2022).

Ailenin eğitim ve gelir düzeyinin, ailede sporcu varlığının, çocuğun spor yapması üzerinde etkili olduğu ve özellikle ailenin spora ilgisinin çocuğun spor yapmasına karşı tutumunu olumlu etkilediği ortaya çıkmıştır. Kotan'ın çalışması ile bu çalışma sonuçlarının benzer olduğu görülmüştür (Kotan, 2007). Coakley, benzer bir araştırmada, ailelerin sosyo-ekonomik seviyeleri ve yaşam tarzlarının çocuklarının katılacağı sporu belirlemede etkili olduğunu ve çocuğunun başarısıyla birlikte daha fazla maddi kazanca ulaşarak daha iyi bir yaşam standardına ulaşacakları beklentilerini taşıdıklarını ifade etmiştir (Coakley, 2006).

Yapılan diğer çalışmalara bakıldığında da çıkan sonuçlar bizim çalışmamız ile örtüşmektedir.

Öneriler;

- Spor okulundan memnun olmayan velilerin sorunlarının tespit edilip, gerekli çalışmaların yapılması,
- Doktora ve lisansüstü eğitim düzeyinde olan velilerin hizmet kalitesi algıları ve memnuniyet düzeylerinin düşük çıkmasının sebeplerinin araştırılması gerekmektedir.
- Hizmetlerin gelir seviyesine göre çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Yüksek gelirli velilerin çocukları için ekstradan birebir antrenmanlar koyulup velilere sunulmalıdır. Düşük gelirli veliler için, antrenman süreleri 5-10 dakika arasında uzatılıp verilen ücretin karşılığının verildiği hissettirilmelidir.
- Velilerin genel olarak memnun olduğu ve olmadığı noktalar incelenmelidir. Bu yapılacak çalışmayla gerekli çalışmalar yapıp, velilere yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmelidir.
- Spor alanlarının ve çevresinin fiziki şartlarının daha iyi getirilmesi gerekmektedir,

KAYNAKLAR

- Anderson, C.B., Hughes, S.O., Fuemmeler, B.F., 2009, Parent-child attitude congruence on type and intensity of physical activity: Testing multiple mediators of sedentary behavior in older children. *Health Psychology*, 28 (4), 428-438.
- Aracı, H., 2001, Okullarda beden eğitimi, *Nobel Yayın Dağıtım*, Ankara, 26-32.
- Aracı, H., 2001, Öğretmen ve öğrenciler için okullarda beden eğitimi (3.basım). *Nobel Yayın Dağıtım*, Ankara, 63.
- Aslan, R., 1979, Beden eğitimi bilgileri, *Bimaş Matbaacılık*, Ankara, 1.
- Aslan, M.F., 2002, Kocaeli bölgesi ilköğretim okullarında okuyan çevrenin etkileri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.
- Aslantürk, Z., Amman, T., 2001, Sosyoloji, *Çamlıca Yayınları*, İstanbul, 13.
- Atalı, L., Sertbaş, K., 2002, Sportif uğraş, *Sesim Ofset Matbaacılık*, Kocaeli, 35,36
- Atlı, M., 2008, Beden eğitimi ve spor. Ed: Karadeniz G. Baran Ofset, Ankara, 86.
- Aydın, M., 1997, Kurumlar sosyolojisi, *Vadi Yayınları*, Ankara, 49-52.
- Ayhan, B., Özel, B., 2020, Examining the relationship between leisure attitude and life satisfaction levels of university students. *International Journal of Sport Culture and Science*, 8 (3), 154-166.
- Baltacı, G., Düzgün İ., 2008, Obezite ve egzersiz, *Hacettepe Üniversitesi-Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizik ve Rehabilitasyon Bölümü*, Ankara, 21.
- Bıçer, T., 1987, Spor ve turizm, Yüksek Lisans Tezi, *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*. İstanbul.
- Bilgiç, F.B., Bilgiç, M., Öztürk, H., 2022, A research on the factors influencing why children are effective in sedding the parents to the volleyball scholl. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 7(6), 102-110
- Bisanz, G., 1991, Futbol öğretim planı, *T.F.F. Eğitim Yayınları 6*, Ankara, 11.
- Cebeci, D., 1993, Tanzimat ve Türk ailesi, *Ötüken Yayınları*, İstanbul, 9-79.

- Cristian, A., 2002, Futbol A.İ., *Kitap Yayınevi*, Çeviri: Ali Berkay, İstanbul, 19.
- Coakley, J., 2006, The good father: parental expectations and youth sports”, *Journal of Leisure Studies*, 25(2), 155-163.
- Çağatay, T., 1971, Modern Aile ve Sosyal Problemleri, *Araştırma Dergisi*, A.Ü.D.T.C.F.Yayınları, C.XI, Ankara, 78.
- Çakmaklı, K., 2002, Aileler için sosyal hizmet, T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı yayınları, *Eramet Matbaacılık*, İstanbul, 46.
- Durmuş, D., 2020, Ebeveynlerin ders dışı sportif etkinliklere olan bakış açılarının belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Ankara.
- Erkal, M.E., 1998, Sosyolojik açıdan spor, *Der yayınları*, Eren Ofset, İstanbul, 120-123.
- Erkal, M., 1995, Sosyoloji, *Der Yayınları*, İstanbul, 92.
- Eroğlu, F., 1996, Davranış bilimleri, *Beta Basım Yayım*, İstanbul, 89-90.
- Esen, A.S., 2010, İlköğretim okullarında okuyan ve voleybol sporcusu olmayı seçen öğrencilerin bu seçimlerindeki nedenler ve okul, aile, toplum faktörlerinin etkisi, Yüksek Lisans, *Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul, 40-41.
- Fichter, J., 1994, Sosyoloji Nedir, *Atilla Kitapevi*, Ankara. 23.
- Fındıkoğlu, Z.F. 1942, İçtimaiyat, C.1. , *İ.Ü.İ.F. Yayınları*, İstanbul, 322.
- Freedson, P.S., Evenson, S., 1999. Familial aggregation in physical activity, *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 62, 384-389.
- Güngör, E., 1993, Ahlak psikolojisi ve sosyal ahlak, *Ötüken Yayınları*, İstanbul, 207-208.
- Hançerlioğlu, O., 1986, Toplumbilim sözlüğü, aile maddesi, *Remzi Kitapevi*, İstanbul, 13.
- Hazar, M., 2000, Beden eğitimi ve sporda oyunla eğitim, *Tutibay Yayınları*, Saray Matbaası, Ankara, 12-17.

- Hutchinson, S.L., Baldwin, C.K., Caldwell, L.L., 2003., Differentiating parent practices related adolescent behavior in the free time context, *Journal of Leisure Studies*, 35 (4), 396-422.
- İkizler, C.H., 2000, Sporda sosyal bilimler, *Alfa Basım Yayım Dağıtım*, Bursa, 3-122.
- İlhan, L., Gencer, E., 2012, Çocuklarda spora yönelim faktörü olarak medya: ulusal bir televizyon kanalında yayınlanan “buzda dans” adlı yarışma programının ardından yapılan bir inceleme, *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6 (1), 85-93.
- Işık, U., Karakuş, S., Üstün, Ü. D., Gümüşgöl, O., Kaplan, M., Demirel, M., 2013, Yaz spor okullarının yeterliliği ve ebeveynlerin çocuklarından boş zamanlarını değerlendirme beklentileri. In Proceedings of the II. Rekreasyon Araştırma Kongresi, Kuşadası, Aydın.
- İşçi, M., 1997, Davranış bilimleri, *Der Yayınları*, İstanbul, 64.
- JASP Team, 2020, JASP (Version 0.14.1) [Computer software].
- Kağıtçıbaşı, Ç., 1990, İnsan-aile-kültür, *Remzi Kitapevi*, İstanbul, 62.
- Kale, R., Erşen, E., 2003, Beden eğitimi ve spor bilimlerine giriş, *Nobel Yayım Dağıtım*, Ankara, 59-60.
- Karakuş, S., Kılınç, F., 2006, Postür ve sportif performans, *Kastamonu Eğitim Dergisi* 14 (1), 309-322
- Karasüleymanoğlu, A., 1995, Yeni boyutlarıyla spor (4.basım), *Ozan Dağıtım*, Ankara, 49.
- Kayıkçı, N., 2006, 7-12 yaş grubu çocukların okul dışı sportif etkinliklerinde ailelerin destek ve baskıları ile bunun çocuk üzerindeki etkileri (Ankara ili örneği). Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, *Sağlık Bilimleri Enstitüsü*, Ankara.
- Keskin, V., 2006, Çocuklarını spora yönlendiren anne ve babaların beklentileri. Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi, *Sağlık Bilimleri Enstitüsü*, Afyon.
- Kılbaş, Ş., 2001, Rekreasyon, *Anaca Yayınları*, Adana, 69.

- Kılıcigil, E., 1998, Sosyal çevre-spor ilişkileri, *Kültür Ofset, Bağırğan Yayınevi*, Ankara, 27-95.
- Kılıcigil, E., 1998, Elit sporcuların sosyal çevre ile ilişkisi ve sosyal çevrenin spora yönelmeye etkisi, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, *Sağlık Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul.
- Kongar, E., 1991, Türkiye'de aile yapısı evrimi ve bürokratik örgütlerle ilişkileri, T.C. *Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları*, Ankara, 69.
- Kotan, Ç. 2007. İlköğretim okullarında okuyan sporcu öğrencilerin spor yapmalarında okul ve aile faktörünün etkisi (sakarya il örneği), Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, *Sağlık Bilimleri Enstitüsü*, Sakarya.
- Kotan, Ç., 2009, İlköğretim okullarında okuyan ilköğretim öğrencilerin spor yapmalarında okul ve aile faktörünün etkisi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 3 (1):20-32.
- Küçük, V., 1997, Sporda yönlendirmenin yeri ve önemi "futbol örneği" , Doktora Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, *Sağlık Bilimleri Enstitüsü*, Doktora Tezi, İstanbul.
- Leblanc J., Dickson L., 1996, Çocuklar ve spor, Çev.: G. Gül, *Bağırğan Yayınevi*.Ankara, 87
- Leblanc, J., Dickson, L., 2005, Çocuklar ve spor, Çev.: G. Gül, *Bağırğan Yayınevi*.Ankara, 78.
- Meral, S., 2010. Ailelerin çocuklarını futbol okullarına gönderme sebeplerinin araştırması. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, *Sağlık Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul.
- Moore, L.L, Lombardi, D.A., White, M.J., Campbell, J.L., Oliveria, S.A., Ellison, R.C., 1991, Influences on parents' physical activity levels on on activity levels of young children, *Journal of Pediatrics*, 118: 215-219.
- Orhan, R., 2019, Çocuk gelişiminde fiziksel aktivite ve sporun önemi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (KÜSBD)* 9(1):157-176.
- Özdilek Ç., Göral M., 2000, Özel öğretim yöntemleri, *Alp Ofset*, Kütahya, 89.

- Öztürk, F., 1998, Toplumsal boyutlarıyla spor, *Bağırhan Yayınevi*, Ankara, 9-48.
- Öztürk, H., Akın, A., Damar, D., 2016, Velilerin çocuklarını basketbol okullarına gönderme sebeplerinde etkili olan nedenlerin tespiti. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11 (1), 1-11.
- Özmen, A., 2000, Uygulamalı araştırmalarda örnekleme yöntemleri, *Anadolu Üniversitesi Yayınları*, Eskişehir, 41.
- Pehlivan, Z., 2009, Spora katılan çocuklara yönelik ailelerin beklentileri, çocuklarda gözlenen davranış değişimleri ve spora katılımın önündeki engeller. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7 (2) 69-76.
- Rohkohl, S., 2017. Ab wann sollten kinder sport machen? <https://www.dak.de/dak/gesundheit/ab-wann-sport-fuer-kinder1655304.html>. Erişim Tarihi: 09.08.2023.
- Sayın, Ö., 1990, Aile sosyolojisi ailenin toplumdaki yeri, *Ege Üniversitesi Basımevi*, İzmir, 2.
- Serim, T., 1982, Türkiye’de aile yapısının belirleyicileri, türk toplumunda kadın dergisi, *T.S.B.D. Yayınları*, İstanbul, 98.
- Sevim, Y., 2001, Antrenman bilgisi. (1.basım). *Nobel Yayın Dağıtım*, Ankara, 45.
- Sezen, Y., 1997, Sosyolojide temel bilgiler ve tartışmalar, *M.Ü.İ.F.V. Yayınları*, İstanbul, 144-148.
- Sezen,Y., 1990. Sosyolojide ve din sosyolojisinde temel bilgiler ve tartışmalar, *M.Ü.İ.F.V Yayınları*, İstanbul, 78.
- Simons-Morton, B.G., Taylor, W.C., Snider, S.A., 1996, Observed levels of elementary and middle school children’s physical activity during physical education classes, *Prev Med.*, 23, 437-441.
- Snyder, E., Spreitzer, E., 1976, *Archives of Sexual Behavior*, 5 (3):249-254.
- Stemmler, T., 1998, Futbolun kısa tarihi, *Dost Kitapevi*, Çeviri: Necati Aça,Ankara, 93

- Şahan, H., Çınar, V., Şahin, M.Y., 2005, Gelişmekte olan ülkelerde spor organizasyonlarının ülke tanıtımına katkısı. 3. Türk Dünyası Sosyal Bilimleri Kongresi. Anvar, E. (1987). *Yüzme Sporlar İhtisas Dergisi*. 3:28.
- Şahin, H.M., 2005, Beden eğitimi ve sporda temel kavramlar, *Nobel Yayınevi*, Ankara, 49.
- Şimşek, K.Y., 2005, Çocukların spora yönlendirilmesinde ailenin görüşlerinin değerlendirilmesi eskişehir il örneği, Yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi, *Sağlık Bilimleri Enstitüsü*, Eskişehir, 44-45.
- Taşçı, B., 2010., Sokağın günümüz koşullarında çocuk oyun alanı olarak ele alınması ve değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, *Fen Bilimleri Enstitüsü*, İzmir, 18.
- Thompson, A.M., Rehman, L.A., Humbert, M.L., 2005, Factors influencing the physically active leisure of children and youth: A qualitative study, *Journal of Leisure Studies*, 27: 421-438.
- Thompson, J.L., Davis, S.M., Gittelsohn, J., Going, S., Becenti, A., Metcalfe, L., Stone, E., Harnack, L., Ring, K., 2001. Patterns of physical activity among American Indian children: An assesment of barriers and support, *Journal of Community Health*, 26 (6):423-445.
- Tümer, S., 2001, Gençleri spora yönlendirmede ailenin etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Sakarya, 25-26.
- Ural, A., Kılıç, İ., 2005, Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi, *Deta Yayıncılık*, Ankara:21-22.
- Voigt, D., 1988, Spor sosyolojisi. Çeviri: Ayşe Atalay. *Remzi Kitapevi*, İstanbul, 49.
- Wagner, N., Kirch, W., 2006. Recommendations for he promotion of physical activity in children, *Journal of Public Health*, 14:71-75.
- Weiss, M.R, Stuntz, C.P., 2004, A little friendly competition: peer relationships and psychosocial development in youth sport and physical activity contexts. in weiss mr, editor. developmental sport and exercise psychology: a lifespan perspective. morgantown: *Fitness Information Technology*, 165-196.

Yavuzer, H., 2002, Ana-baba ve çocuk, *Remzi Kitabevi*, İstanbul, 155,156.

Yurdakul, R.S., 2001, Ana-baba el kitabı, *Nobel Kitabevi, Tayf Ofset*, Adana, 40-43

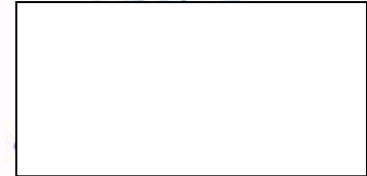
Zorba, E., 2001, Fiziksel uygunluk, *Başak Ofset*, Ankara 2.

EKLER

EK-1 Etik Kurul İzni

T.C. BATMAN ÜNİVERSİTESİ ETİK KURUL KARARI			
Toplantı Tarihi		: 13.06.2023	
Toplantı Sayısı		: 2023/04	
Toplantıda Alınan Karar Sayısı		: 36	
Üniversitemizin Etik Kurulu, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Rohat CEBE Başkanlığında toplanarak aşağıdaki karar alınmıştır. Karar 2023/04-24 Üniversitemiz Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda görev yapan Dr. Öğr. Üyesi Murat BİLGİÇ'in danışmanlığını yürüttüğü yüksek lisans öğrencisi Serkan GEÇER ile birlikte "Gaziantep İlindeki Spor Okullarına Katılan Öğrencilerin Ailelerinin Sosyo-Kültürel ve Sosyo-Ekonomik Yapılarının Aynı Zamanda Beklenti Düzeylerinin Belirlenmesi" başlıklı çalışma yapma talebine ilişkin 09.06.2023 tarihli ve 114506 sayılı yazı görüşüldü. Yapılan görüşmeler sonucunda; Üniversitemiz Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda görev yapan Dr. Öğr. Üyesi Murat BİLGİÇ'in danışmanlığını yürüttüğü yüksek lisans öğrencisi Serkan GEÇER ile birlikte "Gaziantep İlindeki Spor Okullarına Katılan Öğrencilerin Ailelerinin Sosyo-Kültürel ve Sosyo-Ekonomik Yapılarının Aynı Zamanda Beklenti Düzeylerinin Belirlenmesi" başlıklı çalışma yapma talebinin uygun görüldüğüne toplantıya katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.			
BAŞKAN (İmza) Prof. Dr. Rohat CEBE			
ÜYE Prof. Dr. Hamit ADIN	(İmza)	ÜYE Prof. Dr. Bilal ŞEKER	(İmza)
ÜYE Prof. Dr. Filiz AKBAŞ	(İmza)	ÜYE Prof. Dr. Ömer Faruk ERTUĞRUL	(İmza)
ÜYE Prof. Dr. Yıldız DEMİRHAN	(İmza)	ÜYE Doç.Dr. Ümit DİLEKÇİ	(İmza)
ÜYE Doç.Dr. Veysel ERATILLA	(İmza)	ÜYE Doç.Dr. Yusuf ÇINAR	(İmza)
ÜYE Doç.Dr. Reşat ARICA	(Katılamadı)	ÜYE Dr.Öğr.Üyesi Özlem BEZEK GÜRE	(Katılamadı)
		Raportör Erkan ZENGİN	(İmza)

13.06.2023

EK-2 Paylaşılan Ölçek İzni

Kimden: MURAT BİLGİÇ murat.bilgic@batman.edu.tr
Konu: İlet: Anket İzni Hk.
Tarih: 31 Tem 2023 23:33:15
Kime: bilgicmurat@hotmail.com

----- Forwarded message -----

Gönderen: **MURAT BİLGİÇ** <murat.bilgic@batman.edu.tr>
Date: 6 Haz 2023 Sal, 12:43
Subject: Re: Anket İzni Hk.
To: Mehmet Yorulmazlar <mehmetyorulmazz1907@gmail.com>

Teşekkür ederim hocam. saygılarımla

Mehmet Yorulmazlar <mehmetyorulmazz1907@gmail.com>, 5 Haz 2023
Pzt, 23:32 tarihinde şunu yazdı:

Kullanmanız da bir mahsur yoktur.
Prof.Dr. Mehmet Mustafa Yorulmazlar

5 Haz 2023 Pzt 13:18 tarihinde MURAT BİLGİÇ
<murat.bilgic@batman.edu.tr> şunu yazdı:

Sayın hocam;
Batman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Dr.Öğr.Üyesi
olarak görev yapmaktayım.

2010 yılında sizin danışmanlığınızda yüksek lisans öğrenciniz Sezgin Meral
ile yaptığınız " AİLELERİN ÇOCUKLARINI FUTBOL OKULLARINA
GÖNDERME SEBEPLERİNİN ARAŞTIRILMASI" konulu yüksek lisans
tezindeki anketi uygun görürseniz kullanmak istiyoruz.

EK3. Araştırma Uygulama İzni

GAZİANTEP BELEDİYE SPOR KULÜBÜ

Sayı : 2023-78

Konu : İzin Hk.

12.05.2023

Sayın Serkan GEÇER

İlgi: 12.05.2023 tarihli ve bila sayılı dilekçeniz.

Batman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi olduğunuzu ve yüksek lisans tez çalışması kapsamında "Gaziantep ilindeki spor okullarına katılan öğrencilerin ailelerinin, sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik yapılarının, aynı zamanda beklenti düzeylerinin belirlenmesi" isimli tez çalışması için kulübümüz alt yapı sporcuları ile çalışma yapmayı ilgi yazı ile talep etmektesiniz.

Söz konusu yüksek lisans tez çalışması için Kulübümüz sporcuları ile çalışmanızda bir sakınca görülmemiş olup ilgili izinler verilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim

GAZİANTEP BELEDİYE SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ

Adres: 15 Temmuz Mahallesi 148168 Nolu Sokak No12 Şehitkamil Gaziantep

İRTİBAT TLF: 0 342 211 1200 (8440) FAX: 0342 211 1290 gbbgenclikvespor@gmail.com www.gbbgenclikspor.org

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Serkan GEÇER
Uyruğu : T.C.

EĞİTİM

Derece	Adı, İlçe, İl	Bitirme Yılı
Üniversite	Gaziantep Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	2006
Yüksek Lisans	Batman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı	2023

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görevi
2007	Mustafa Rüştü Tuncer İlköğretim Okulu Antalya/ Kemer	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni
2008	Hayri Küpeli İlköğretim Okulu Gaziantep/ Şehitkamil	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni
2013	Ülgen Konukoğlu Mesleki Teknik Lisesi Gaziantep/ Şahinbey	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni
2015	Vedat Topçuoğlu Anadolu Lisesi Gaziantep/ Şehitkamil	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

YABANCI DİL

İngilizce